

Afspraken voor Evi Go

U belegt zelf of u wilt zelf gaan beleggen bij Evi. Hiervoor hebt of sluit u met Van Lanschot Kempen NV, ook handelend onder de naam Evi, een Overeenkomst voor Evi Go. Bij deze overeenkomst horen voorwaarden. Deze voorwaarden noemen we afspraken. Deze vindt u in deze brochure 'Afspraken voor Evi Go'. Hierin leest u alles over onze dienstverlening voor Evi Go en de beleggingsrisico's die hieraan verbonden zijn. Lees deze afspraken goed. Als u via de website akkoord gaat met de Overeenkomst voor Evi Go, dan gelden vanaf dat moment deze afspraken.

Inhoudsopgave

Hoe leest u deze brochure?	3
1. Algemene afspraken en afspraken over uw beleggingsrekening en uw Evi Spaarrekening	5
Inleiding	5
Algemene afspraken	5
Afspraken over uw beleggingsrekening en tegenrekening	6
Afspraken over uw Evi Spaarrekening	8
2. Evi Go	10
Inleiding	10
Zelf beleggen met Evi Go	10
Overig	13
3. Kosten	14
Inleiding	14
Algemeen	14
Vaste directe kosten	15
Andere variabele directe kosten	15
Indirecte kosten	16
Overig	16
4. Overige afspraken	18
Inleiding	18
Algemeen	18
Geven en uitvoeren van opdrachten	19
Overige informatie	20
Wat gebeurt er als uw persoonlijke situatie wijzigt?	21
5. Kenmerken en risico's van beleggen en verschillende beleggingen	23
Inleiding	23
Algemeen	24
Kenmerken en risico's van liquiditeiten	25
Kenmerken en risico's van aandelen	26
Kenmerken en risico's van obligaties	28
Kenmerken en risico's van beleggingsfondsen	32
Kenmerken en risico's van onroerend goed	35
6. De beleidsstukken voor beleggen	38
Inleiding	38
Algemeen	38
Orderuitvoeringsbeleid	38
Belangenconflicten	39
Bijlage 1. Begrippenlijst	41
Bijlage 2. Informatieblad over het depositogarantiestelsel (DGS)	42

Hoe leest u deze brochure?

In deze brochure staan de *afspraken* die horen bij de *overeenkomst* die u hebt of gaat sluiten met ons. Hebt u een specifieke vraag? Dan kijkt u in de inhoudsopgave van ieder hoofdstuk of uw vraag erbij staat. U kunt dan rechtstreeks naar het antwoord gaan op de pagina die daarbij hoort. Elk hoofdstuk begint met een korte toelichting op wat er in dat hoofdstuk staat beschreven.

In de *overeenkomst* en deze *afspraken* gebruiken wij begrippen. In de tekst van de *overeenkomst* en deze *afspraken* staan deze begrippen schuingedrukt. Deze begrippen hebben we aan het eind van deze *afspraken* in een lijst opgenomen. Als u een begrip leest dat schuingedrukt is, kunt u in de begrippenlijst terugvinden wat dit begrip betekent.

1. Wat vindt u in de verschillende hoofdstukken in deze brochure?

1. Algemene afspraken en afspraken over uw *beleggingsrekening* en uw *Evi Spaarrekening*
Hier vindt u de afspraken die een aanvulling zijn op onze Algemene Voorwaarden. Bijvoorbeeld wat u moet doen als u het niet met ons eens bent.
2. Evi Go
Hier vindt u een uitleg over hoe Evi Go werkt.
3. Kosten
Hier leest u wat u moet betalen voor de online dienstverlening Evi Go.
4. Overige afspraken
Hier vindt u de algemene afspraken die gelden als u via ons belegt. Bijvoorbeeld voorwaarden die de administratie van uw *beleggingen* regelen.
5. Kenmerken en risico's van beleggen en verschillende *beleggingen*
Hier leest u per type belegging welke risico's er zijn.
6. Beleidsstukken voor beleggen
Hier leest u waarom onze beleidsstukken belangrijk voor u zijn en wat ze regelen.

Begrippenlijst

In de Begrippenlijst (Bijlage 1) en in het Reglement Beleggersgiro Van Lanschot (*voorwaarden*) vindt u een overzicht van de betekenis van de schuingedrukte woorden uit deze *afspraken*, de *voorwaarden* en de *overeenkomst*.

2. Hoe werken deze afspraken en andere afspraken die horen bij beleggen?

Leest u over hetzelfde onderwerp iets in de Algemene Voorwaarden en in andere voorwaarden wat tegenstrijdig is? Dan geldt de volgende rangorde. De voorwaarden en afspraken die horen bij een product of dienst gaan vóór op de Algemene Voorwaarden, behalve als de Algemene Voorwaarden u als consument meer rechten of bescherming geven. Dus de inhoud van uw *overeenkomst* gaat boven hoofdstuk 4 van deze brochure. En deze *afspraken* gaan boven de Algemene Voorwaarden die u al hebt.

3. Wie is Evi?

U sluit of hebt een *overeenkomst* met Van Lanschot Kempen NV. We noemen ons ook Evi. Dit is onze handelsnaam. Wij zijn de oudste onafhankelijke bank in Nederland. Ons adres is:
Hooge Steenweg 29
5211 JN 's-Hertogenbosch.
www.evivanlanschot.nl is onze *website*

Via Evi belegt u bij de Stichting Beleggersgiro Van Lanschot (*giro*). Het adres van de *giro* is hetzelfde als het adres van Evi.

U kunt ons ook bereiken via onze website, www.evivanlanschot.nl. Daar vindt u ook onze contact informatie.

Wij zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel 's-Hertogenbosch, nummer 16038212, btw-identificatienummer NL0011.45.770.B01.

Wij zijn geregistreerd in het register van de Wet op het financieel toezicht. Daardoor staan wij onder toezicht van:
De Nederlandsche Bank N.V. (DNB)
Postbus 98
1000 AB Amsterdam

en van de:

Autoriteit Financiële Markten (AFM)
Postbus 11723
1001 GS Amsterdam.

Informatie over onze inschrijving in de registers kunt u vinden op de websites www.dnb.nl/toezichtprofessioneel/openbaar-register en www.afm.nl/registers.

4. Welke beleggingsdiensten verleent Van Lanschot nog meer?

Wij verlenen de volgende beleggingsdiensten.

- Vermogensbeheer: Evi Beheer en Van Lanschot Vermogensbeheer
- Beleggingsadvies: Beleggingsadvies (offline)
- Execution only: Zelf Beleggen

Als wij u de dienst Evi Go verlenen, verlenen wij u vaak ook één of meer andere diensten die met uw *beleggingen* te maken hebben. Deze *afspraken* gelden ook voor die andere diensten. Daarbij kunt u bijvoorbeeld denken aan het verwerken van uw opdrachten of het herbeleggen van dividenden.

5. Welke voorwaarden gelden er nog meer voor u?

De Algemene Voorwaarden Van Lanschot (Algemene Voorwaarden) zijn van toepassing. Dit zijn de algemene voorwaarden die gelden voor alle diensten en producten die u van ons afneemt. De Algemene Voorwaarden zijn door de Nederlandse Vereniging van Banken gedeponeerd ter griffie van de Arrondissementsrechtbank in Amsterdam. Wij gaan ervan uit dat u van de inhoud kennisneemt.

Verder is het Reglement Beleggersgiro Van Lanschot (*voorwaarden*) van toepassing. In deze *voorwaarden* staan de afspraken die gelden tussen u, de *giro* en Evi.

Daarnaast kunnen er nog aanvullende voorwaarden gelden voor of kan er nog aanvullende informatie horen bij:

- bepaalde diensten die we u verlenen,
- de manier waarop wij contact met u hebben,
- bepaalde *beleggingen* waarin u belegt.

Zo hoort bij sommige *beleggingen* een prospectus en/of Essentiële Beleggersinformatie (*EBi*) en/of het Essentiële informatiedocument (*Eid*).

Als wij niet de opsteller van die voorwaarden of informatie zijn, zijn we voor de inhoud niet verantwoordelijk. En hoewel wij met u in het Nederlands contact hebben, kan de tekst van die voorwaarden of prospectus in het Engels zijn. Als u de Engelse taal niet begrijpt, dan moet u dat bij ons aangeven.

6. Staat er een bepaling in deze afspraken die door een uitspraak van de rechter niet meer geldig is?

Dan blijven alle andere bepalingen in deze *afspraken* wel geldig.

1. Algemene afspraken en afspraken over uw beleggingsrekening en uw Evi Spaarrekening

Inleiding

Algemene afspraken

1. Wat doen wij met uw gegevens?
2. Bent u het niet eens met ons?
3. Hebt u een klacht?
4. Welke garantiestelsels zijn er?
5. Zijn uw beleggingen beschermd als Van Lanschot failliet gaat?

Afspraken over uw beleggingsrekening en tegenrekening

6. Hoe wordt u klant van Evi?
7. Hoe activeert u de beleggingsrekening?
8. Waarom maakt Evi gebruik van de giro?
9. Wat is de tegenrekening?
10. Waarvoor gebruikt Evi de tegenrekening?
11. Wat gebeurt er als u geld overschrijft van de tegenrekening naar de beleggingsrekening?
12. Wat gebeurt er als u een beleggingsrekening en Evi spaarrekening hebt samen met een andere persoon?
13. Kunt u als wettelijke vertegenwoordiger een beleggingsrekening openen voor een minderjarige?

Afspraken over uw Evi Spaarrekening

14. Wat gebeurt er met uw Evi Spaarrekening als u overlijdt?
 15. Wanneer kunt u uw Evi Spaarrekening gebruiken?
 16. Hoe gebruikt u uw Evi Spaarrekening?
 17. Hoe voeren wij uw opdrachten voor uw Evi Spaarrekening uit?
 18. Hoe berekenen wij het rentebedrag bij de Evi Spaarrekening?
 19. Hoe berekenen we het rentepercentage bij de Evi Spaarrekening?
 20. Welke informatie ontvangt u over uw Evi Spaarrekening?
-

Inleiding

In dit hoofdstuk vindt u de afspraken die een aanvulling zijn op de Algemene Voorwaarden die u al hebt ontvangen. Hierin spreken wij af hoe wij met elkaar omgaan.

Algemene afspraken

1. Wat doen wij met uw gegevens?

Uw privacy is belangrijk voor Evi. Evi behandelt uw persoonsgegevens daarom verantwoord en zorgvuldig. Persoonsgegevens vertellen tenslotte van alles over u. Het is voor Evi essentieel dat uw informatie bij haar veilig is. Evi verwerkt persoonsgegevens van klanten. Evi heeft uw persoonsgegevens om allerlei redenen nodig. Om een klant te accepteren, maar ook om producten en diensten aan te kunnen bieden. Evi is graag transparant over wat Evi doet met uw persoonsgegevens en vindt het belangrijk dat deze kloppen. Evi gebruikt uw persoonsgegevens voor haar dienstverlening. Het komt voor dat Evi uw persoonsgegevens aan derden verstrekt. Dit doet Evi alleen als dat nodig is voor het uitvoeren van de *overeenkomst* met u of om haar bedrijfsvoering efficiënt te houden. Wilt u precies weten wat Evi doet met uw persoonsgegevens? Lees dan alle informatie daarover in het Privacy Statement op www.evivanlanschot.nl/privacy

Wij nemen telefoongesprekken met u altijd op. Dit doen we omdat we dit wettelijk verplicht zijn, maar ook om mogelijke klachten goed te kunnen afwikkelen. Wij hoeven u niet bij elk telefoongesprek te vertellen dat wij het opnemen. Wij bewaren de opnames twee jaar. Na deze twee jaar vernietigen we ze. Als u een opgenomen telefoongesprek van uzelf wilt beluisteren, dan kan dat.

2. Bent u het niet eens met ons?

Bent u het niet eens met ons over iets wat te maken heeft met *beleggingen* die nog op uw rekening zijn geadministreerd? Dan bent u verplicht om de eventuele schade te beperken. U moet bijvoorbeeld opdracht geven om al uw *beleggingen* te verkopen. Dat moet u ook doen als u op dat moment nog niet weet wat de uitkomst is van het geschil of als u nog niet weet of wij verantwoordelijk zijn voor de schade.

3. Hebt u een klacht?

Als u een klacht hebt, dan kunt u dat aan ons laten weten. Wij hebben een klachtenprocedure. Die vindt u via de website www.evanlanschot.nl/niet-tevreden. U kunt uw klacht via de website, schriftelijk of mondeling indienen bij Evi. Een klacht moet worden ingediend binnen één jaar nadat het feit zich heeft voorgedaan of nadat u redelijkerwijs kennis hebt kunnen nemen van het feit. Vermeld in ieder geval uw naam, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en e-mailadres. Geef een duidelijke omschrijving van uw klacht. Voeg eventueel de belangrijkste documenten toe om uw klacht te ondersteunen.

Bent u niet tevreden? Of stuurt u uw klacht liever niet naar Evi? Dan kunt u uw klacht voorleggen aan onze afdeling Klachtenmanagement. Stuurt u dan:

- een e-mail naar klachtenmanagement@vanlanschot.com of
- een brief naar:
Van Lanschot
Afdeling Klachtenmanagement
Postbus 1021
5200 HC 's-Hertogenbosch.

Komt u er met ons niet uit? Dan kunt u uw klacht voorleggen aan het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KiFiD), Postbus 93257, 2509 AG Den Haag. Dit moet u doen binnen drie maanden nadat u van ons reactie hebt gehad. Hoe u dit doet en de criteria die daarvoor gelden, leest u op www.kifid.nl. U kunt ook eerst bellen met het KiFiD, telefoon (070) 333 89 99. In plaats daarvan kunt u met uw klacht ook naar de rechtbank in Amsterdam gaan.

4. Welke garantiestelsels zijn er?

Als De Nederlandsche Bank constateert dat Van Lanschot niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen, gelden het beleggerscompensatiestelsel en het depositogarantiestelsel. Op grond hiervan kunnen klanten die voldoen aan bepaalde criteria worden gecompenseerd. Beide compensatiestelsels zijn uitdrukkelijk niet bedoeld voor de compensatie van verliezen die voortvloeien uit *beleggingen*. Meer informatie over de garantiestelsels vindt u op www.vanlanschot.nl en in Bijlage 2.

5. Zijn uw beleggingen beschermd als Van Lanschot failliet gaat?

Uw beleggingen zijn juridisch eigendom van de Stichting Beleggersgiro Van Lanschot. Als Van Lanschot failliet gaat heeft dit derhalve geen gevolgen voor uw beleggingen. Meer informatie over de Stichting Beleggersgiro vindt u in de *voorwaarden*.

Afspraken over uw beleggingsrekening en tegenrekening

6. Hoe wordt u klant van Evi?

Op de *website* kunt u een *beleggingsrekening* aanvragen. Evi zorgt ervoor dat er voor u een *beleggingsrekening* wordt geopend. De *beleggingsrekening* wordt pas actief nadat Evi u als klant heeft geaccepteerd. Wij mogen u als klant weigeren zonder dat wij aan u hoeven uit te leggen waarom wij u weigeren.

7. Hoe activeert u de beleggingsrekening?

Evi activeert uw *beleggingsrekening* als u via de *website* akkoord gaat met deze *overeenkomst*. Daarna schrijft u geld over vanaf uw *tegenrekening* naar uw *beleggingsrekening*. Evi controleert deze storting en accepteert u daarna als klant. Accepteert Evi u niet als klant? Dan storten wij uw geld terug op uw *tegenrekening* en sluiten uw *beleggingsrekening*.

U schrijft uw geld over naar de rekening van de *giro*. Wij noemen deze rekening van de *giro* de centrale bankrekening. Na deze overschrijving krijgt u een vordering op de *giro*. Op deze vordering zijn de regels van toepassing zoals opgenomen in de *voorwaarden*.

8. Waarom maakt Evi gebruik van de giro?

Het voordeel van een *beleggingsrekening* bij de *giro* is dat wij voor u in bedragen *beleggingen* kunnen kopen of verkopen in plaats van in aantallen. Wij handelen dus niet in hele stukken (bijvoorbeeld 100) maar in fracties (100,2543). Dit maakt het bijvoorbeeld eenvoudig om elke maand een vast bedrag te storten in of te onttrekken aan uw beleggingsportefeuille.

Bovendien wordt hierdoor ook het beleggen voordeliger gemaakt vanwege de schaalgrootte van de gezamenlijke *beleggingen* in de *giro*.

9. Wat is de tegenrekening?

Dit is een betaalrekening op uw naam bij een Nederlandse bank. Dit kan Van Lanschot zijn, maar dat hoeft niet.

10. Waarvoor gebruikt Evi de tegenrekening?

Als u opdrachten geeft tot aan- of verkoop van *beleggingen* of periodieke opdrachten geeft om geld af of bij te schrijven van uw of op uw *beleggingsrekening*, dan schrijven wij deze gelden af of bij naar de *tegenrekening* die u hebt opgegeven. U moet hierbij rekening houden met de minimale bedragen die mogelijk zijn. De minimale bedragen ziet u op het moment dat u uw opdracht geeft.

11. Wat gebeurt er als u geld overschrijft van de tegenrekening naar de beleggingsrekening?

Als u geld overschrijft van de *tegenrekening* naar de *beleggingsrekening*, dan wordt het geld belegd in het door u eerder gekozen Evi Fonds.

12. Wat gebeurt er als u een beleggingsrekening en Evi Spaarrekening hebt samen met een andere persoon?

U kunt samen met andere personen een *beleggingsrekening* en *Evi Spaarrekening* bij ons hebben. U bepaalt dan samen wat er gebeurt met de *beleggingen* op de *beleggingsrekening*.

Hebt u een en/of-*beleggingsrekening* en *Evi Spaarrekening*? Dan mag u ook ieder apart bepalen wat er gebeurt met de *beleggingen* op de *beleggingsrekening* en de gelden op *Evi Spaarrekening*. U en de andere personen geven elkaar toestemming om ieder apart het geld van de *Evi Spaarrekening* af te halen of geld te boeken naar uw *tegenrekening*. Wanneer we een bericht sturen naar één van u, dan gaan we ervan uit dat we dit bericht hebben gestuurd aan u allemaal. Behalve als we hierover iets anders hebben afgesproken met u. Geeft één van u aan ons een opdracht of deelt één van u ons iets mee? Dan gaan wij ervan uit dat deze persoon dit doet namens u allen.

Voor de volgende opdrachten hebben wij ook de toestemming nodig van de andere personen van wie de rekening is:

- beëindiging van de overeenkomst,
- wijziging van de *tegenrekening*.

Deze zaken moet u aan ons doorgeven in een brief. U moet de brief samen ondertekenen. Soms mogen wij beslissen dat u niet meer ieder apart kunt bepalen wat er gebeurt met het geld en de *beleggingen* op de *beleggingsrekening*. Bijvoorbeeld als u van plan bent te scheiden van uw partner en u hebt samen bij ons een *beleggingsrekening*. Wij sturen ieder van u dan zo snel mogelijk een brief hierover.

Moet u ons nog iets betalen? Ieder van u is verantwoordelijk om het hele bedrag aan ons terug te betalen. Als één van u overlijdt, dan mag de andere persoon de *beleggingsrekening* blijven gebruiken op de manier zoals wij met u hebben afgesproken in de *overeenkomst*.

Wij mogen besluiten om een opdracht of besluit van één van u niet uit te voeren of niet toe te staan. Wij mogen dit doen als de andere persoon waarmee u de rekening hebt niet schriftelijk instemt met de opdracht of het besluit. Deze bepaling geldt niet als u een rechtspersoon bent.

13. Kunt u als wettelijke vertegenwoordiger een beleggingsrekening voor Evi Go openen voor een minderjarige?

Nee, als *wettelijke vertegenwoordiger* kunt u geen *beleggingsrekening* openen op naam van een *minderjarige*. Wij vinden de dienstverlening Zelf Beleggen niet geschikt voor minderjarigen. Wilt u toch beleggen voor een *minderjarige*? Dan kunt u gebruikmaken van de dienstverlening Evi4Kids.

Afspraken over uw Evi Spaarrekening

14. Wat gebeurt er met uw Evi Spaarrekening als u overlijdt?

Als u overlijdt, dan hebben uw erfgenamen recht op het geld dat op uw *Evi Spaarrekening* staat. Zij moeten ons dan een verklaring van erfrecht sturen. Of een ander document dat voor ons geldt als een verklaring van erfrecht. Deze bepaling geldt niet als u een rechtspersoon bent. Hebt u een en/of-*Evi Spaarrekening*? Als één van u overlijdt, dan mag de andere persoon apart de *Evi Spaarrekening* blijven gebruiken.

15. Wanneer kunt u uw Evi Spaarrekening gebruiken?

U kunt uw *Evi Spaarrekening* gebruiken als wij u als klant hebben geaccepteerd en u een storting heeft gedaan. U krijgt deze rekening automatisch als u een *beleggingsrekening* bij Evi opent. De rekening is kosteloos. Er zijn geen extra risico's verbonden aan het feit dat u ook een *Evi Spaarrekening* bij ons aanhoudt. Daarom vinden wij het afnemen van deze rekening in combinatie met uw *beleggingsrekening* passend.

16. Hoe gebruikt u uw Evi Spaarrekening?

U kunt uw *Evi Spaarrekening* gebruiken via de *website* met uw gebruikersnaam en wachtwoord. U kunt op die manier online geld afschrijven. U kunt ook bekijken hoeveel geld er op uw *Evi Spaarrekening* staat en welke wijzigingen er zijn geweest. Het geld op uw *Evi Spaarrekening* mag u niet verpanden. Dat betekent dat u dit geld niet mag gebruiken als zekerheid voor bijvoorbeeld een (hypotheek)lening. U mag niet rood staan op uw *Evi Spaarrekening*.

Geld op de rekening zetten

U schrijft geld over van uw *tegenrekening* naar de centrale bankrekening van Evi. Deze centrale bankrekening is een tussenrekening die op naam van Evi staat. U moet de volgende gegevens vermelden bij de overschrijving.

- Het rekeningnummer van uw *Evi Spaarrekening*
- De tenaamstelling van uw *Evi Spaarrekening*

Geld van de rekening overschrijven

U kunt alleen geld overschrijven van en naar uw *Evi Spaarrekening* naar uw *tegenrekening* of *beleggingsrekening*.

17. Hoe voeren wij uw opdrachten voor uw Evi Spaarrekening uit?

U geeft de opdracht altijd via de *website* of via de Evi App aan ons door. De Evi App kunt u downloaden via de App Store (iOS) of de Google Play Store (Android). U geeft ons daarmee toestemming om de opdracht uit te voeren. Als een opdracht met uw gebruikersnaam (uw rekeningnummer) en wachtwoord aan ons wordt gegeven, beschouwen wij dit altijd als een opdracht die u hebt gegeven. Wij kunnen besluiten om een opdracht niet uit te voeren in de volgende situaties:

- U geeft de opdracht niet op de voorgeschreven wijze.
- De opdracht is niet duidelijk genoeg of onvolledig.
- U hebt niet genoeg geld op uw *Evi Spaarrekening* staan.
- Er is sprake van bijzondere omstandigheden of beslaglegging.
- Wij leggen een beperking op aan het gebruik van de *Evi Spaarrekening*.

Het kan zijn dat wij uw opdracht niet direct kunnen uitvoeren. Daar kan bijvoorbeeld sprake van zijn als er een storting in het systeem is. Of als wij het systeem uitzetten voor bijvoorbeeld onderhoudswerkzaamheden. Is de storting opgelost of zijn de werkzaamheden klaar? Dan voeren wij uw opdracht zo snel mogelijk uit.

18. Hoe berekenen wij het rentebedrag bij de Evi Spaarrekening?

Het rentepercentage kan zowel positief als negatief zijn. Bij een positief rentepercentage krijgt u een rentebedrag over het geld dat op uw *spaarrekening* staat. Bij een negatief rentepercentage betaalt u een rentebedrag over het geld dat op uw *spaarrekening* staat. Is het rentepercentage 0,0%, dan ontvangt u geen rentebedrag, maar hoeft u ook niets te betalen. Wij bepalen zelf de hoogte van het rentepercentage. Dat doen wij de eerste dag van elke maand. Wij mogen het rentepercentage dat wij vergoeden of in rekening brengen op de *spaarrekening* altijd veranderen. We noemen dat variabele rente. We tellen het aantal dagen per kalenderjaar dat uw geld op de *spaarrekening* heeft gestaan. U krijgt of betaalt een rentebedrag over het geld dat op deze dagen op uw rekening staat. Wij mogen zelf bepalen welke valuteringsmethode wij hiervoor gebruiken. Dat betekent dat wij zelf kunnen bepalen vanaf welke dag wij rente vergoeden of in rekening brengen en tot welke dag wij dat doen. Het rentebedrag betalen of incasseren we aan het einde van elk kalenderkwartaal. Wij schrijven het rentebedrag bij op uw *spaarrekening*. In het geval van een negatief rentepercentage schrijven wij het rentebedrag af van uw *spaarrekening*.

19. Hoe berekenen we het rentepercentage bij de Evi Spaarrekening?

U krijgt een variabele rente over het geld dat op uw *Evi Spaarrekening* staat, als er sprake is van een positieve rente. U krijgt deze rente over maximaal € 999.999. Het actuele rentepercentage van de variabele rente kunt u vinden op onze *website* of bij ons opvragen.

20. Welke informatie ontvangt u over uw Evi Spaarrekening?

U kunt alle informatie en wijzigingen op uw *Evi Spaarrekening* via de *website* in uw persoonlijke online omgeving inzien. U krijgt ook één keer per jaar een digitaal Financieel Jaaroverzicht.

2. Evi Go

Inleiding

Zelf beleggen met Evi Go

1. Wat is zelf beleggen met Evi Go?
2. Wat is een Evi Fonds?
3. Wat is samenstelling van de beleggingen van de Evi Fondsen?
4. Wanneer kunt u geen gebruik maken van Evi Go?
5. Wanneer is zelf beleggen passend voor u?

Overig

6. Wat moet u doen als u wilt overstappen naar een andere dienstverlening bij Van Lanschot?
 7. Wanneer eindigt de overeenkomst?
-

Inleiding

In dit hoofdstuk leggen we uit wat de zelf beleggen dienstverlening Evi Go inhoudt. Daarnaast leggen we uit wat u van ons kunt verwachten en wat wij van u verwachten. Ook geven wij aan waar u op moet letten als u wilt starten met deze dienstverlening en gedurende de dienstverlening. Als laatste geven we aan wat u moet doen als u van beleggingsdienst wilt wijzigen.

Zelf beleggen met Evi Go

1. Wat is zelf beleggen met Evi Go?

Het fondsenuniversum van Evi Go bestaat uit vijf Evi Fondsen waaruit u kunt kiezen. U kunt slechts in één Evi Fonds tegelijkertijd beleggen. Meer informatie over de Evi Fondsen kunt u hieronder vinden in 'Wat is een Evi Fonds?'.

Als u kiest voor de zelf beleggen dienstverlening van Evi Go bepaalt u zelf in welk Evi Fonds u belegt, bewaakt u zelf of u met dit Evi Fonds uw doelstellingen behaalt en neemt u alle beleggingsbeslissingen zelf ('execution only'). Opdrachten geeft u veilig en snel online aan ons door via de ingelogde omgeving van de *website* (Mijn Evi) en via de Evi App. Wij zorgen voor een zorgvuldige afwikkeling.

Evi Go bestaat uit de volgende dienstverlening:

- Aanhouden van een *beleggingsrekening*
- Administreren van uw *beleggingen* via de *giro*
- Toegang tot de ingelogde omgeving van de *website* en tot de Evi App. Hierin kunt u online uw opdrachten geven door geld over te boeken of te onttrekken van uw *beleggingsrekening*.
- Opstellen van een financieel jaaroverzicht en kwartaalrapportage. In de rapportages die u van ons ontvangt ziet u alleen het Evi Fonds waarin u belegt. De *beleggingen* waarin het door u gekozen Evi Fonds belegt, ziet u terug op uw ingelogde omgeving van de *website* of via de Evi App.

2. Wat is een Evi Fonds?

Evi van Lanschot Paraplufonds N.V. is een paraplufonds dat is onderverdeeld in de volgende vijf onderliggende Evi Fondsen:

- Evi Zeer defensief
- Evi Defensief
- Evi Neutraal
- Evi Offensief
- Evi Zeer offensief

Evi van Lanschot Paraplufonds N.V. is een instelling voor collectieve belegging in effecten (icbe) en heeft de rechtsvorm van een naamloze vennootschap (N.V.). Het is een open-end beleggingsfonds. Dat wil zeggen dat het Evi van Lanschot Paraplufonds N.V. wettelijk verplicht is om aandelen te verkopen en in te kopen tegen de *intrinsieke waarde* per aandeel. Evi van Lanschot Paraplufonds N.V. is een fund of funds. Dat is een beleggingsfonds dat belegt in andere beleggingsfondsen.

Elk Evi Fonds heeft een eigen beleggingsbeleid. De beheerder van de Evi Fondsen kan als belegging zowel beleggingsfondsen met een 'actief' als met een 'passief' beleggingsbeleid selecteren. Een 'passief' beleid betekent dat deze beleggingsfondsen een bepaalde marktindex volgen. Een 'actief' beleid betekent dat de beheerder van het beleggingsfonds opzettelijk afwijkt van de marktindex van de betreffende markt. De beheerder beoordeelt van geval tot geval wat naar verwachting de beste resultaten zal geven en het beste past in de portefeuille van dat Evi Fonds.

Jaarlijks wordt voor ieder Evi Fonds de verdeling over de verschillende vermogenscategorieën, het zogenoemde 'strategisch beleggingsbeleid' vastgesteld op basis van de lange termijn risico- en rendementsverwachtingen. Ieder van deze vijf Evi Fondsen belegt in een breed samengestelde portefeuille van verschillende vermogenscategorieën en heeft als doelstelling om op lange termijn een zo hoog mogelijk rendement te realiseren waarbij rekening wordt gehouden met de minimum- en maximumgrenzen voor de risicodragende *beleggingen* die voor ieder Evi Fonds zijn vastgelegd.

U kunt kiezen uit één van de vijf Evi Fondsen. Bij elk Evi Fonds ziet u hieronder een beschrijving van de 'gemiddelde' belegger voor wie dit fonds geschikt is. Met behulp van deze beschrijving kunt u controleren of uw keuze bij u past. Niet alle kenmerken hoeven op uw persoonlijke situatie van toepassing te zijn.

Evi Zeer defensief

U vindt vermogensbehoud op de korte termijn erg belangrijk en u hecht minder aan vermogensgroei op de lange termijn. Met Evi Fonds Zeer defensief belegt u grotendeels in risicomijdende beleggingen zoals geldmarkt-instrumenten en obligaties investment grade, en veel minder in risicodragende beleggingen zoals aandelen, obligaties high yield, onroerend goed en grondstoffen. U bent zich bewust van de risico's die aan beleggen verbonden zijn. U accepteert een beperkt negatief rendement in een slecht beleggingsjaar en een beperkte kans op vermogensverlies aan het einde van uw beleggingshorizon. In een omgeving met lage of stijgende markttrentes is er een beperkte kans op vermogensgroei.

Evi Defensief

U hecht aan vermogensbehoud op de korte termijn en minder aan vermogensgroei op de lange termijn. Met Evi Fonds Defensief belegt u vooral in risicomijdende beleggingen zoals geldmarktinstrumenten en Obligaties investment grade, en in mindere mate in risicodragende beleggingen zoals aandelen, obligaties high yield, onroerend goed en grondstoffen. U accepteert een gematigd negatief rendement in een slecht beleggingsjaar en een kleine kans op vermogensverlies aan het einde van uw beleggingshorizon. U bent zich bewust van de risico's die aan beleggen verbonden zijn.

Evi Neutraal

Voor u is vermogensbehoud op de korte termijn en vermogensgroei op de lange termijn belangrijk. Met Evi Fonds Neutraal belegt u in risicomijdende beleggingen zoals geldmarktinstrumenten en Obligaties investment grade, en ook in risicodragende beleggingen zoals aandelen, obligaties high yield, onroerend goed en grondstoffen. U accepteert een negatief rendement in een slecht beleggingsjaar en een kans op vermogensverlies aan het einde van uw beleggingshorizon. U bent zich bewust van de risico's die aan beleggen verbonden zijn en heeft kennis van en ervaring met risicodragende beleggingen.

Evi Offensief

U vindt vermogensgroei op de lange termijn belangrijk en u hecht veel minder aan vermogensbehoud op de korte termijn. U belegt vooral in risicodragende beleggingen zoals aandelen, obligaties high yield, onroerend goed en grondstoffen, en minder in risicomijdende beleggingen zoals geldmarktinstrumenten en Obligaties investment grade. U accepteert een zeer groot negatief rendement in een slecht beleggingsjaar en een grote kans op vermogensverlies aan het einde van uw beleggingshorizon. U bent zich zeer bewust van de risico's die aan beleggen verbonden zijn en heeft veel kennis van en ervaring met risicodragende beleggingen.

Evi Zeer offensief

U vindt vermogensgroei op de lange termijn erg belangrijk en u hecht bijna niet aan vermogensbehoud op de korte termijn. U belegt bijna volledig in risicodragende beleggingen zoals aandelen, obligaties high yield, onroerend goed en grondstoffen, en nagenoeg/haast niet in risicomijdende beleggingen zoals geldmarktinstrumenten en Obligaties investment grade. U accepteert een zeer aanzienlijk negatief rendement in een slecht beleggingsjaar en een grote kans op vermogensverlies aan het einde van uw beleggingshorizon. U bent zich zeer bewust van de risico's die aan beleggen verbonden zijn en heeft zeer veel kennis van en ervaring met risicodragende beleggingen.

Voor de specifieke kenmerken en risico's van de Evi Fondsen en overige informatie verwijzen wij naar het prospectus van het Evi van Lanschot Paraplufonds N.V., de *EBi* en/of het *Eid*. Deze informatie is te vinden op de website www.kempen.com/nl/asset-management en via de *website*.

De Evi Fondsen zijn huisfondsen. Huisfondsen zijn beleggingsfondsen waarvan Kempens Capital Management N.V. (Kempens) de beheerder is. Kempens is aan ons gelieerd. Kempens is ook beheerder van andere beleggingsfondsen. Zowel Kempens als het Evi van Lanschot Paraplufonds N.V. staan onder toezicht van de Stichting Autoriteit Financiële Markten (AFM). Kempens is als beheerder verantwoordelijk voor het beleggingsbeleid van ieder Evi Fonds. Wij nemen maatregelen om belangenconflicten te voorkomen. Meer informatie over welke maatregelen wij daarvoor nemen kunt u vinden in het hoofdstuk 'Belangenconflicten'.

3. Wat is samenstelling van de beleggingen van de Evi Fondsen?

De onderliggende *beleggingen* van de Evi Fondsen delen wij in vermogenscategorieën in. Vermogenscategorieën kunnen verschillend en soms tegengesteld reageren op economische bewegingen. Spreiding over verschillende vermogenscategorieën is daarom een krachtig middel om risico's te verminderen. Zo kan bijvoorbeeld het toevoegen van één risicodragende vermogenscategorie aan een portefeuille die uitsluitend bestaat uit risicomijdende categorieën, het risico van deze portefeuille juist verlagen. Elk Evi Fonds kent een eigen samenstelling van vermogenscategorieën. Wij laten u in uw ingelogde omgeving van de *website* en via de Evi App zien in welke vermogenscategorieën het door u gekozen Evi Fonds belegt. De onderliggende risicodragende *beleggingen* van de Evi Fondsen zijn onderverdeeld in de vermogenscategorieën aandelen, obligaties, vastgoed, grondstoffen en overige. De onderliggende risicomijdende *beleggingen* zijn beleggingsfondsen die beleggen in obligaties en geldmarktfondsen genoteerd in euro.

4. Wanneer kunt u geen gebruikmaken van Evi Go?

In de volgende situaties kunt u geen gebruikmaken van Evi Go.

- Als u een effectenkrediet, geadministreerd op uw *beleggingsrekening*, wilt afsluiten, waarbij u de *beleggingen* op uw *beleggingsrekening* als onderpand wilt gebruiken voor aankopen en *beleggingen* of andere bestedingsdoeleinden.
- Als u onder bewind of curatele bent gesteld en uw bewindvoerder of curator wenst namens u een *beleggingsrekening* te openen.

Dit geldt niet als u een schenking doet aan uw ((klein)kind(eren) en over dit vermogen bewind laat instellen. Bent u in die gevallen de bewindvoerder? Dan kunt u wel een Evi Go beleggingsrekening openen voor uw (klein)kind(eren).

5. Wanneer is zelf beleggen passend voor u?

In het algemeen is zelf beleggen passend voor klanten die volledig zelfstandig en zonder hulp hun *beleggingen* willen samenstellen en beheren en daarbij geen behoefte hebben aan advies.

Doorgaans zijn dit klanten die:

- op de hoogte zijn van de economische ontwikkelingen,
- interesse in en ervaring met beleggen hebben,
- de risico's begrijpen en de risico's financieel en emotioneel kunnen dragen. In het algemeen geldt: hoe hoger het verwachte rendement, hoe groter de kans op (grote) verliezen.

Of zelf beleggen passend is voor u, toetsen wij niet voorafgaand aan onze dienstverlening. Omdat u via Evi Go uitsluitend belegt in niet-complexe *beleggingen* is deze toets niet vereist. Wij stellen u wel twee vragen over uw ervaring met beleggen om u te helpen bij het maken van uw keuze. Indien u weinig kennis van en/of ervaring heeft met beleggen heeft dan raden wij u aan om hoofdstuk 5 van de 'Afspraken voor Evi Go' goed te lezen. Hierin worden de kenmerken van de verschillende *beleggingen* uitgelegd en vindt u meer informatie over de risico's.

Als u twijfelt of de dienstverlening van Evi Go, waarbij u zelf de beleggingsbeslissingen neemt, passend is voor u, adviseren wij u contact met ons op te nemen om na te gaan welke alternatieven Evi voor u heeft.

Overig

6. Wat moet u doen als u wilt overstappen naar een andere dienstverlening bij Van Lanschot?

U neemt daarvoor contact op met Evi of uw private banker. Wij laten u dan weten op welke manier u kunt overstappen naar een andere dienstverlening, zoals Evi Beheer.

7. Wanneer eindigt de overeenkomst?

Zoals in de overeenkomst staat mogen zowel u als wij de overeenkomst opzeggen. Wij sturen een e-mail naar het bij Evi geregistreerde e-mailadres als wij de overeenkomst opzeggen. Deze email wordt opgeslagen in het Archief op de *website*.

In de volgende situaties eindigt onze relatie per direct en geheel, zonder dat wij u een brief moeten sturen:

- U bent failliet, valt onder een wettelijke regeling voor schuldsanering of vraagt surseance van betaling aan.
- U houdt zich niet aan de afspraken die in de verschillende toepasselijke voorwaarden staan.
- U verhuist naar de Verenigde Staten van Amerika.

Moeten we op het moment dat onze relatie geheel wordt beëindigd nog opdrachten van u uitvoeren? Dan doen we dat zoveel mogelijk volgens de *afspraken* die in deze brochure staan. Tot het moment dat we alle opdrachten hebben uitgevoerd, blijven deze *afspraken* en alle andere overeenkomsten die te maken hebben met uw *beleggingen* geldig.

3. Kosten

Inleiding

Algemeen

1. Welke kosten betaalt u voor Evi Go?
2. Welke kosten betaalt u voor uw Evi Spaarrekening?

Vaste directe kosten

3. Hoe berekenen wij de vaste directe kosten die u moet betalen?
4. Hoe ziet u welke vaste directe kosten u moet betalen?
5. Welke kosten zijn onderdeel van de vaste directe kosten?

Andere variabele directe kosten

6. Welke andere variabele directe kosten moet u ons nog meer betalen?
7. Wat zijn handelskosten?

Indirecte kosten

8. Welke kosten berekent een fondsbeheerder van een beleggingsfonds?
9. Zijn er indirecte kosten die wij niet laten zien?

Overig

10. Welke btw-regels zijn er voor beleggingsdienstverleningen?
 11. Wat gebeurt er als wij kosten aanpassen?
 12. Wat moet u nog betalen als u uw overeenkomst eindigt?
-

Inleiding

In dit hoofdstuk leest u alles over de kosten die u moet betalen als u kiest voor Evi Go. De belangrijkste kosten zijn de indirecte kosten. Deze betaalt u niet rechtstreeks, maar zijn verwerkt in het rendement of de koers van de *belegging*. Naast de indirecte kosten zijn er directe vaste kosten die u aan Evi moeten betalen. Dit is de servicefee.

Een verdere uitleg van de kosten en een illustratie van de invloed van de kosten op uw rendement kunt u vinden in uw kwartaalrapportage.

Algemeen

1. Welke kosten betaalt u voor Evi Go?

U maakt gebruik of gaat gebruik maken van Evi Go. Dat betekent dat wij voor uw *beleggingen* een *beleggingsrekening* aanhouden. Via de *beleggingsrekening* kunt u zelf de transacties doen. Voor deze dienstverlening brengen wij u vaste kosten in rekening (de directe kosten voor onze dienstverlening). Hierna leest u een beschrijving van de vaste en variabele directe kosten. Kosten beïnvloeden het netto rendement van uw *beleggingen*. Daarom is het belangrijk dat u een goed inzicht hebt in die kosten. In de kwartaalrapportages die u van ons ontvangt, vindt u een overzicht met zowel de directe kosten voor onze dienstverlening als een inschatting van de indirecte kosten van de *beleggingen* op uw Evi *beleggingsrekening*.

De kosten per Evi Fonds ziet u in onderstaande tabel.

Evi fonds	Direct: Servicefee Evi	Indirect: gemiddelde kosten fondsen	Gemiddelde totale kosten Evi Go
Evi Zeer defensief	0,26%	0,63%	0,89%
Evi Defensief	0,26%	0,75%	1,01%
Evi Neutraal	0,26%	0,81%	1,07%
Evi Offensief	0,26%	0,85%	1,11%
Evi Zeer offensief	0,26%	0,92%	1,18%

Bron: Evi, 1 juni 2022

2. Welke kosten betaalt u voor uw gekoppelde Evi Spaarrekening?

Voor het openen en aanhouden van uw *Evi Spaarrekening* betaalt u geen kosten.

Vaste directe kosten

3. Hoe berekenen wij de vaste directe kosten die u moet betalen?

Voor de berekening van de vaste directe kosten bepalen we dagelijks de totale waarde van alle *beleggingen* op uw *beleggingsrekening*. Het geld op uw *Evi Spaarrekening* tellen wij niet mee. Per dag berekenen we vervolgens de verschuldigde vaste directe kosten (servicefee). Aan het eind van ieder kwartaal tellen we de verschuldigde servicefee van de laatste drie maanden bij elkaar op. Wij incasseren dit bedrag van uw *beleggingsrekening*. Vervolgens verkopen wij *beleggingen* ter waarde van dit bedrag van uw *beleggingsrekening*.

4. Hoe ziet u welke vaste directe kosten u moet betalen?

U ontvangt elk kwartaal een overzicht van de kosten voor Evi Go op de ingelogde omgeving van de *website* en in de Evi App.

5. Welke kosten zijn onderdeel van de vaste directe kosten?

De vaste directe kosten berekenen wij voor onze dienstverlening Evi Go. Hierbij hoort niet alleen de dienstverlening zoals uitgelegd in hoofdstuk 2 van deze *afspraken*. Daar hoort ook bij de administratie van *beleggingen* zoals uitgelegd in hoofdstuk 4. Voor alle duidelijkheid: deze kosten brengen wij niet apart bij u in rekening. Hierbij moet u denken aan de volgende kosten.

- Kosten voor het administreren en bewaren van uw *beleggingen* via de *giro*
- Kosten voor het incasseren van coupons en dividenden
- Omwisselkosten voor een vreemde muntsoort
- Kosten voor aan- en verkopen van *beleggingen*
- Kosten voor een opgave van de successiewaarde van een portefeuille. U of uw erfgenamen kunnen bij ons een opgave voor een portefeuille opvragen waarbij wij de successiewaarde aangeven. Deze heeft u nodig voor uw aangifte.
- Broker- en verwerkingskosten. Brokerkosten zijn de kosten die wij via de *giro* aan een broker moeten betalen om uw transactie uit te laten voeren. Verwerkingskosten zijn de overige kosten die wij via de *giro* moeten betalen aan derden of intern om uw transacties operationeel te laten uitvoeren.

Andere variabele directe kosten

6. Welke andere variabele directe kosten moet u ons nog meer betalen?

Naast de vaste directe kosten moet u soms nog andere variabele directe kosten betalen. Deze kosten zijn vrijgesteld van btw. Dit zijn de kosten die wij aan beleggingsfondsen moeten betalen, zoals handelskosten.

7. Wat zijn handelskosten?

Handelskosten zijn kosten (waaronder in- en uittreedkosten) die wij aan beleggingsfondsen moeten betalen. Meestal zijn deze kosten verwerkt in de aan- of verkoopkoers van het beleggingsfonds. Als het beleggingsfonds wil dat wij deze kosten apart voor u betalen, dan berekenen wij deze afzonderlijk aan u door. Dit doen wij door deze handelskosten zelf te verwerken in de koers van het beleggingsfonds. Handelskosten zijn vrijgesteld van btw.

Indirecte kosten

8. Welke kosten berekent een fondsbeheerder van een beleggingsfonds?

Als *beleggingen* worden gemaakt door een productontwikkelaar dan brengt deze ontwikkelaar kosten bij u in rekening. Het gaat hier vooral om beleggingsfondsen en gestructureerde producten. Deze kosten worden niet rechtstreeks bij u in rekening gebracht, maar zijn verwerkt in het rendement of de koers van de *belegging*. Dit geldt ook voor de beleggingsfondsen waarin een Evi Fonds belegt. De kosten die zijn verbonden aan deze beleggingsfondsen komen indirect ten laste van het Evi Fonds. Als wij zélf de productontwikkelaar zijn van *beleggingen*, dan betaalt u de indirecte kosten van die *beleggingen* ook aan ons. Alle productontwikkelaars zijn verplicht om alle kosten te tonen in een *EBi* en/of *Eid*. Deze indirecte kosten bij *beleggingen* bestaan onder meer uit managementfee, administratiekosten, accountantskosten, vergunningen, belastingen, transactiekosten van *beleggingen* en de bewaarvergoeding. De kosten die over de looptijd van de belegging in rekening worden gebracht als de totale kosten (in geldelijke en procentuele termen) kunt u zien in de *Eid*. De lopende kosten, oftewel Ongoing Charges Figure (OCF) van een beleggingsfonds, kunt u zien in het *EBi*.

Evi van Lanschot Paraplufonds N.V. is een fund of funds. Dat is een beleggingsfonds dat belegt in andere beleggingsfondsen. Dan houden zowel de beheerder van het fund of funds als de beheerders van de onderliggende fondsen een managementfee in. Door deze structuur is er een stapeling van fondskosten waardoor de totale kosten hoger uit kunnen komen dan bij een regulier beleggingsfonds.

De kosten op jaarbasis van iedere *belegging* vindt u in het depotoverzicht. Met behulp van die kosten per belegging berekenen we ook de indirecte kosten over de gehele portefeuille op jaarbasis. We tonen de indirecte kosten ook als een percentage van de portefeuillewaarde op rapportagedatum. Een nadere toelichting vindt u in de rapportage zelf. Meer informatie over de kosten van de Evi Fondsen kunt u vinden in het prospectus van het Evi van Lanschot Paraplufonds N.V. en in de *EBi* en/of *Eid* van ieder Evi Fonds. Deze informatie is te vinden op de website www.kempen.com/nl/asset-management en via de *website*.

9. Zijn er indirecte kosten die wij niet laten zien?

Als u geld overboekt naar Evi ter belegging kunnen wij u niet voorafgaand aan deze overboeking inzicht geven in de kosten van de daaruit voortvloeiende transactie. Dit geldt ook als u opdracht geeft om geld te onttrekken. Voor informatie over de kosten verwijzen wij u naar hoofdstuk 4 van deze *afspraken*.

Als u een transactie doet is de koers die u betaalt, de koers die wij voor u op de markt hebben gerealiseerd. Het kan echter zijn dat bij transacties op het moment van handel de bied- en laatkoers op de markt van elkaar verschillen. Er kan dan sprake zijn van transactiekosten. Of dat zo is, is afhankelijk van onder andere de markt, de verhouding tussen vraag en aanbod en de relatieve omvang van de transactie. Wij kunnen deze kosten daarom niet vooraf en niet achteraf laten zien.

Overig

10. Welke btw-regels zijn er voor beleggingsdienstverleningen?

Evi levert alleen diensten aan Nederlands ingezetenen en aan vennootschappen met een statutaire zetel in Nederland. Over diensten die een bank levert in Nederland is in principe btw verschuldigd. Uitzondering hierop zijn de diensten die zijn vrijgesteld van btw, zoals bepaalde diensten met betrekking tot *beleggingen*, kredietverlening en betalingsverkeer. Als in deze brochure achter een kostenpost staat dat het inclusief btw is, dan zijn de kosten in beginsel belast met 21% btw en de btw is dan in de prijs inbegrepen.

11. Wat gebeurt er als wij kosten aanpassen?

Wij mogen de kosten voor onze dienstverlening voor Evi Go op elk moment aanpassen. Wij laten u dat minimaal 30 dagen voordat de aanpassing ingaat weten. Bent u het niet eens met een aanpassing? Dan kunt u de beleggingsrelatie met ons beëindigen door een opdracht te geven om al uw *beleggingen* te verkopen. De actuele kosten kunt u zien op de *website*.

12. Wat moet u nog betalen als u uw overeenkomst eindigt?

U moet nog kosten betalen over de periode tot aan datum waarop de *overeenkomst* is beëindigd. Als u een verkoopopdracht geeft om uw gehele portefeuille te verkopen dan houden wij alle vaste kosten tot aan de dag de verkoopopdracht wordt ingelegd in op uw verkoopopbrengst. Bepalend voor wanneer uw verkooporder wordt ingelegd is het tijdstip zoals omschreven in de *voorwaarden*. De vaste kosten voor ons *beheer* blijven wij alleen afschrijven als sprake is van een situatie zoals omschreven in de *overeenkomst* of de *afspraken*. Dit is bijvoorbeeld het geval als wij voor de andere rekeninghouder of uw erfgenamen na uw overlijden tijdelijk uw *vermogen* blijven *beheren*.

4. Overige afspraken

Inleiding

Algemeen

1. Voor welke soorten beleggers is Evi Go bedoeld?
2. De bewaring en administratie van uw beleggingen

Geven en uitvoeren van opdrachten

3. Hoe geeft u ons een opdracht?
4. Geeft u ons een opdracht op een manier die wij niet hebben afgesproken met u?
5. Hoe voeren wij uw opdrachten uit?
6. Hoe verwerken Evi en de giro uw opdrachten?
7. Welke informatie over uw beleggingen krijgt u van ons?

Overige informatie

8. Wie is er aansprakelijk?
9. Wat houdt ons pandrecht in?
10. Informatie over beurskoersen
11. Hoe zorgt u dat u de website en de Evi App veilig gebruikt?
12. Wat gebeurt er als wij fuseren of worden overgenomen?

Wat gebeurt er als uw persoonlijke situatie wijzigt?

13. Wat gebeurt er als u gaat scheiden?
 14. Wat gebeurt er als u (de rekeninghouder) overlijdt?
 15. Wat gebeurt er als u onder bewind of curatele wordt gesteld?
 16. Wat gebeurt er als u (tijdelijk) verhuist naar het buitenland?
 17. Kunt u bij ons beleggen als u een 'US-person' bent (geworden)?
-

Inleiding

In dit hoofdstuk leest u welke afspraken wij nog meer met elkaar maken. Dit gaat dan over het soort belegger dat u bent. Verder kunt u lezen hoe wij uw *beleggingen* administreren en bewaren. Ook spreken wij af hoe wij contact hebben met elkaar en hoe u veilig gebruik kunt maken van de *website*.

Algemeen

1. Voor welke soorten beleggers is Evi Go bedoeld?

Alleen 'niet-professionele beleggers' kunnen gebruikmaken van de dienstverlening van Evi Go. In de *wet* staan verschillende soorten beleggers genoemd. Per soort is voorgeschreven welk niveau van bescherming de belegger moet krijgen. Deze bescherming houdt niet in dat de belegger wordt beschermd tegen koersverlies. De *wet* gaat vooral over de hoeveelheid en inhoud van de informatie die wij moeten geven aan de belegger. Wij merken u aan als 'niet-professionele belegger'.

2. De bewaring en administratie van uw beleggingen

Wanneer u een *beleggingsrekening* opent, geeft u de *giro* de opdracht om:

- uw *beleggingen* voor u te bewaren,
- administratieve beheerhandelingen te verrichten die met de *beleggingen* te maken hebben,
- de *beleggingen* op de *beleggingsrekening* te administreren.

De *giro* doet dit op basis van de regels die staan in de *voorwaarden*.

Geven en uitvoeren van opdrachten

3. Hoe geeft u ons een opdracht?

We verwerken uw opdrachten die te maken hebben met uw *beleggingen* alleen als u ze via de *website* of via de Evi App aan ons doorgeeft. Mocht de *website* niet werken, dan kunt u ons bellen. Ons telefoonnummer staat aan het begin van deze brochure bij 'Hoe leest u deze brochure'.

4. Geeft u ons een opdracht op een manier die wij niet hebben afgesproken met u?

Dan voeren wij de opdracht niet uit. Het kan ook zijn dat de opdracht om een andere reden niet acceptabel is, bijvoorbeeld omdat ze onvolledig is. Ook in dat geval voeren wij uw opdracht niet uit. Wij nemen dan contact met u op.

5. Hoe voeren wij uw opdrachten uit?

Wij willen voor onze klanten het best mogelijke resultaat bereiken als u ons opdracht geeft voor het aan- of verkopen van een bepaalde belegging door middel van een storting of onttrekking. Hiervoor hebben wij een beleid opgesteld. Wij noemen dit het Orderuitvoeringsbeleid. U kunt dit beleid lezen in hoofdstuk 6 van deze brochure.

Als wij opdrachten voor u uitvoeren via de *giro*, zijn de kosten en de risico's voor u. Behalve als we met u hebben afgesproken dat dat niet zo is. Vinden we uw opdracht niet duidelijk genoeg? Dan vragen we om meer informatie. We mogen intussen wachten met het uitvoeren van uw opdracht, totdat we de gevraagde informatie hebben gekregen. Wij zijn niet verantwoordelijk voor schade die hierdoor kan ontstaan. Wij houden bij welke opdrachten u ons hebt gegeven. Dat doen wij digitaal.

Op het moment dat u ons een opdracht wilt geven terwijl u onvoldoende bestedingsruimte hebt, dan kunt u ons geen opdracht geven. Merken of vermoeden wij dat u bij het geven van uw opdracht gebruik hebt gemaakt van voorkennis? Of vermoeden wij dat u anderszins handelt in strijd met de regelgeving over marktmisbruik? Dan zijn wij verplicht dit door te geven aan de Autoriteit Financiële Markten. Wij zijn niet verantwoordelijk voor schade die hierdoor kan ontstaan. Wij stellen u van een dergelijke melding niet op de hoogte.

6. Hoe verwerken Evi en de giro uw opdrachten?

Uw *beleggingen* staan geadmineistreerd op uw *beleggingsrekening* bij de *giro*. Evi bewaart geen *beleggingen* voor u. Evi voert wel de administratie uit van de *beleggingsrekening*. Wijzigingen op de *beleggingsrekening* ziet u op de *website*.

Door het uitvoeren van uw opdracht om *beleggingen* te kopen of verkopen, worden *beleggingen* van uw *beleggingsrekening* bij- of afgeboekt. Dit is bijvoorbeeld ook het geval als u overstapt van het – door u eerder gekozen – Evi Fonds naar een ander Evi Fonds. Het moment dat wij *beleggingen* bij- of afboeken valt samen met het moment dat we het geld van of op uw *beleggingsrekening* boeken voor het bedrag waarop u recht hebt of dat u moet betalen. Het bedrag waarop u recht hebt of dat u moet betalen staat op uw mutatieoverzicht. Dit overzicht kunt u vinden in uw Archief via de *website*.

Bij Evi Go is het soms niet mogelijk om een opdracht op te geven of geld af te schrijven van uw *beleggingsrekening* als er al opdrachten in behandeling zijn. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren als u een (periodieke) verkoopopdracht heeft ingevoerd die nog niet volledig is verwerkt of als wij een verkoop hebben ingevoerd om de servicefee te voldoen. Meestal duurt dit maximaal drie werkdagen.

7. Welke informatie over uw beleggingen krijgt u van ons?

Alle relevante informatie over uw portefeuille en de mutaties in uw portefeuille stellen wij beschikbaar via onze *website* en via de Evi App. In uw persoonlijke online archief op onze *website* kunt u deze berichten vinden. Wij adviseren u deze berichten te downloaden en op een veilige plek te bewaren.

Wij stellen aan het einde van elk kwartaal een overzicht beschikbaar via de *website*, de kwartaalrapportage. In dit overzicht nemen wij de marktwaarde op van uw *beleggingen*. De marktwaarde is gebaseerd op de ons bekende laatste beschikbare openbaar gemaakte koers die wij ontvangen van een derde. De Evi Fondsen zijn dagelijks verhandelbaar. Dit betekent dat er dagelijks een nieuwe koers wordt vastgesteld op het einde van de dag. In de kwartaalrapportage kunt u de waarde, samenstelling en performance van uw *vermogen* zien. Daarnaast verstrekken wij u eens per jaar een fiscale opgave. U kunt de kwartaalrapportages en de fiscale opgave inzien via de *website* en via de Evi App. Van iedere opdracht die voor u is uitgevoerd, vindt u een mutatieoverzicht via de *website* en via de Evi App. U krijgt dit mutatieoverzicht op de eerste werkdag nadat de opdracht is uitgevoerd. Hierop staan de belangrijkste gegevens van de transactie. Ook bij iedere verandering in uw *beleggingen* door administratieve handelingen die we voor u verrichten, stellen wij een overzicht beschikbaar via de *website*.

U moet ieder mutatieoverzicht en ieder ander bericht over uw *beleggingen* meteen controleren op juistheid. Als het om een mutatieoverzicht gaat, controleert u in ieder geval het volgende:

- Hebt u de opdracht inderdaad aan ons gegeven?
- Hebben we de opdracht uitgevoerd zoals u hem aan ons gegeven hebt?

Denkt u dat er iets niet klopt? Dan moet u ons dit meteen laten weten. Wij kunnen u vragen om een schriftelijke bevestiging hiervan. U moet dit doen binnen twee maanden nadat u ons bericht hebt ontvangen. Daarna gaan we ervan uit dat u het eens bent met ons bericht.

Wij brengen u via een e-mail die wordt opgeslagen in uw online archief, op de hoogte als de totale waarde van uw belegging met 10% is gedaald. In het bericht noemen we ook de peildatum. Dit is de datum waarop uw belegging met 10% is gedaald. Als uw belegging in hetzelfde kwartaal nog verder daalt ten opzichte van de startwaarde, ontvangt u bij elke volgende 10% daling wederom een bericht. Wij sturen u dit bericht op de peildatum. De 10% daling meten we ten opzichte van de totale waarde van uw belegging aan het einde van de voorgaande kwartaalrapportage (startwaarde). Bij de berekening van de procentuele daling is rekening gehouden met eventuele tussentijdse transacties. Een tussentijdse verkoop of onttrekking wordt dus niet gezien als een verlies.

Overige informatie

8. Wie is er aansprakelijk?

De werkzaamheden die wij verrichten in verband met de beleggingsdiensten die wij aan u verlenen, zijn voor uw risico en komen voor uw rekening. Dat geldt niet als we iets anders met u hebben afgesproken. Wij zijn verplicht ons best te doen om aan alle verplichtingen te voldoen die staan beschreven in deze *afspraken* en de overeenkomsten die daarmee te maken hebben.

Wij zijn niet aansprakelijk voor schade die u lijdt doordat u belegt, zoals waardedaling van uw *beleggingen* of winst die u misloopt. Behalve als vast komt te staan dat wij de schade met opzet hebben veroorzaakt of als u schade hebt door een fout waarvoor wij verantwoordelijk zijn (toerekenbare tekortkoming).

Soms kunnen we uw opdracht niet meteen uitvoeren, bijvoorbeeld als het ordersysteem het niet doet. Wij zijn dan niet aansprakelijk voor schade die daardoor ontstaat, behalve als wij de schade met opzet hebben veroorzaakt of als de schade ontstaat door een grote fout van ons.

Wij zijn ervoor aansprakelijk dat de *giro* zijn verplichtingen nakomt. Als de *giro* dat niet doet, kunt u Van Lanschot hierop aanspreken.

9. Wat houdt ons pandrecht in?

U geeft ons de zekerheid dat u ons alles betaalt wat u aan ons verschuldigd bent. Dat doet u door het vestigen van een pandrecht op al uw huidige en toekomstige vorderingen op de *giro*. U geeft ons dat pandrecht voor alle schulden die u aan ons nu en in de toekomst hebt. Door akkoord te gaan met deze *afspraken* en het Reglement Beleggersgiro Van Lanschot wordt het pandrecht gevestigd. Het bijzondere van dit pandrecht is dat het automatisch tot stand komt. U hoeft daarvoor niet steeds een aparte akte te tekenen. Leest u ook de toelichting op artikel 24 van de Algemene Voorwaarden Van Lanschot.

U geeft hierbij een volmacht aan ons om alle handelingen uit te voeren die nodig of wenselijk zijn om het pandrecht te vestigen. Deze volmacht geeft u zonder voorwaarden en kunt u niet intrekken. Daarnaast verleent u uw medewerking om het hierboven beschreven pandrecht te vestigen als wij die medewerking van u nodig hebben en u daarom vragen.

U mag uw vordering op de *giro* niet verpanden aan iemand anders (een derde). De *beleggingen* in uw portefeuille zijn geen voorwerp van een effectenfinancieringstransactie.

10. Informatie over beurskoersen

Wij kunnen u informatie geven over beurskoersen, maar zijn niet verplicht om dat te doen. Krijgt u van ons informatie over beurskoersen en lijdt u of iemand anders daardoor schade? Dan zijn wij niet verantwoordelijk voor deze schade.

11. Hoe zorgt u dat u de website en de Evi App veilig gebruikt?

U verklaart dat u weet welke risico's er zijn als u internet gebruikt. U moet zich bewust zijn van de risico's van het gebruik van internet en de Evi App als communicatiemiddel. De gebruikersnaam (uw rekeningnummer) en het wachtwoord voor de *website* geven wij alleen aan u. Ze zijn strikt persoonlijk. U houdt deze gegevens geheim. U geeft uw gebruikersnaam en het wachtwoord aan niemand. U bewaart ze zorgvuldig en u bent zelf verantwoordelijk voor het gebruik ervan. Als u de *website* gebruikt, volgt u alle veiligheidsvoorschriften op. U moet er zelf voor zorgen dat u uw computer heeft beveiligd, bijvoorbeeld door het installeren van anti-virusprogramma's en/of firewalls. Logt u in? Dan bent u verplicht om na te gaan of de verbinding met de *website* bestaat. U moet uw wachtwoord aanpassen als wij daarom vragen. Let u erop dat u uitlogt als u de *website* niet meer wilt gebruiken.

Geeft u online een opdracht door of doet u een andere (rechts)handeling? Dan bent u gebonden aan deze opdrachten die u hebt opgegeven of andere (rechts)handelingen die u hebt verricht. U kunt uw wachtwoord niet meer veilig gebruiken in de volgende situaties:

- U merkt dat uw wachtwoord gestolen is of u bent het kwijt geraakt.
- Als u weet dat iemand anders dan uzelf met het wachtwoord heeft ingelogd, terwijl u daar geen toestemming voor hebt gegeven.
- Als u weet of denkt dat iemand het wachtwoord kent of heeft gezien.

Vermoedt u dat u uw wachtwoord niet meer veilig kunt gebruiken? Dan moet u ons dat direct laten weten, door te bellen of een e-mail te sturen. Doet u dit niet, dan bent u zelf aansprakelijk voor alle gevolgen en schade die ontstaat. U bent ook zelf aansprakelijk voor alle gevolgen en de schade die ontstaat door opzet, bewuste roekeloosheid of grove schuld in de volgende gevallen:

- U geeft een adreswijziging niet tijdig aan ons door.
- U geeft uw gebruikersnaam of wachtwoord aan iemand anders of anderen kunnen bij deze gegevens.
- U handelt in strijd met de Algemene Voorwaarden.

12. Wat gebeurt er als wij fuseren of worden overgenomen?

Gaan wij of de *giro* fuseren, worden wij of de *giro* (gedeeltelijk) overgenomen of dragen wij of de *giro* een deel van onze werkzaamheden over aan een derde? Dan mogen wij de activiteiten van Evi en/of *giro* overdragen aan de derde die de werkzaamheden van Evi daarna voortzet. U geeft ons door uw akkoord met deze *afspraken* nu alvast toestemming voor een dergelijke verandering als dit nodig is om een dergelijke verandering uit te voeren.

Wat gebeurt er als uw persoonlijke situatie wijzigt?**13. Wat gebeurt er als u gaat scheiden?**

Als u gaat scheiden, kunt u de gelden verdelen tussen u en uw ex-partner. U en uw ex-partner moeten beiden schriftelijk aan ons doorgeven hoe het bedrag verdeeld moet worden of dit moet blijken uit een door u beiden ondertekend echtscheidingsconvenant. Het deel dat u en uw ex-partner toekomt, schrijven wij over naar een nieuw te openen *beleggingsrekening* op eigen naam of naar de opgegeven *tegenrekening*.

14. Wat gebeurt er als u (de rekeninghouder) overlijdt?

Uw overlijden moet zo snel mogelijk aan ons worden gemeld. De erfgenamen zijn verantwoordelijk voor het beëindigen van (periodieke) overboekingen en incasso's. Na uw overlijden blijven wij voor u beleggen in het door u gekozen Evi Fonds. Van uw erfgenamen hebben wij een verklaring van erfrecht nodig. Hiermee stellen we vast wie uw erfgenamen zijn. Uw erfgenamen geven daarna aan hoe de gelden verdeeld moet worden. Elke erfgenaam afzonderlijk kan vervolgens kiezen wat hij met zijn gedeelte wil doen.

Uw erfgenamen kunnen met de gelden het volgende doen:

- Een nieuwe Evi rekening openen. In dit geval kunnen wij (een deel van) de gelden overboeken naar de nieuwe rekening.
- De gelden overboeken naar de (door hen opgegeven) geregistreerde *tegenrekening*.

Hierna beëindigen wij uw *beleggingsrekening* en de gekoppelde spaarrekening voor Evi Go.

15. Wat gebeurt er als u onder bewind of curatele wordt gesteld?

Als u onder bewind of curatele wordt gesteld, treedt uw bewindvoerder of curator op als partij bij deze *overeenkomst*. Wij blokkeren de rekening voor transacties. We moeten weten wie formeel uw bewindvoerder of curator is. Wij weten pas formeel wie de bewindvoerder of curator is, nadat wij de benoeming door de rechtbank hebben ontvangen. Zolang de *beleggingsrekening* wordt aangehouden, schrijven wij de kosten automatisch van de *beleggingsrekening* af. Als u onder bewind of curatele wordt gesteld wordt onze *overeenkomst* met u beëindigd zoals opgenomen onder 'Wanneer eindigt de overeenkomst?'.

Hebben wij gedurende een periode van zes maanden na uw onder bewind- of curatelestelling niet kunnen vaststellen wie formeel uw bewindvoerder of curator is? Dan mogen wij alle *beleggingen* op uw *beleggingsrekening* verkopen. De opbrengst schrijven wij dan over naar uw *tegenrekening*. Deze bepaling geldt niet als u een rechtspersoon bent.

Bovenstaande is niet van toepassing op situaties waarbij er sprake is van bewindvoering in verband met een schenking aan (klein)kind(eren).

16. Wat gebeurt er als u (tijdelijk) verhuist naar het buitenland?

Dan kunt u in de meeste gevallen uw *beleggingsrekening* aanhouden bij Evi. Neemt u in dit geval contact op met Evi. Verhuist u (tijdelijk) naar de Verenigde Staten? Dan kunnen we de dienstverlening helaas niet voortzetten. Evi zal de rekening beëindigen door uw *beleggingen* te verkopen en alle gelden over te maken naar de geregistreerde *tegenrekening*.

17. Kunt u bij ons beleggen als u een 'US-person' bent (geworden)?

Indien u classificeert als US-person kunt u geen gebruik maken van onze dienstverlening. Evi zal de beleggingsrekening beëindigen door uw *beleggingen* te verkopen en alle gelden over te maken naar de geregistreerde *tegenrekening*.

5. Kenmerken en risico's van beleggen en verschillende beleggingen

Inleiding

Algemeen

1. Wat zijn de algemene risico's van beleggen?

Kenmerken en risico's van liquiditeiten

2. Wat zijn kenmerken van liquiditeiten?
3. Wat zijn risico's van liquiditeiten?
4. Op welke manier kan worden belegd in liquiditeiten?

Kenmerken en risico's van aandelen

5. Wat zijn kenmerken van aandelen?
6. Wat zijn risico's van aandelen?
7. Hoe kunt u beleggen in aandelen?
8. Complexe en niet-complexe aandelen

Kenmerken en risico's van obligaties

9. Wat zijn kenmerken van obligaties?
10. Wat zijn risico's van obligaties?
11. Hoe kunt u beleggen in obligaties?
12. Waarom is de kredietstatus (rating) belangrijk?
13. Complexe en niet-complexe obligaties

Kenmerken en risico's van beleggingsfondsen

14. Wat zijn kenmerken van beleggingsfondsen?
15. Wat zijn risico's van beleggingsfondsen?
16. Hoe kunt u beleggen in beleggingsfondsen?
17. Complexe en niet-complexe beleggingsfondsen

Kenmerken en risico's van onroerend goed

18. Wat zijn kenmerken van onroerend goed?
 19. Wat zijn risico's van onroerend goed?
 20. Hoe kunt u beleggen in onroerend goed?
 21. Complex en niet-complex beleggen in onroerend goed
-

Inleiding

Aan alle vormen van beleggen zijn in meer of mindere mate risico's verbonden. U moet alleen uw *vermogen* beleggen, als u het (eventuele) verlies kunt en wilt dragen en u zich echt goed bewust bent van de risico's. Als u de risico's van beleggen niet begrijpt, moet u uw *vermogen* niet beleggen. Heeft u geen kennis van en/of ervaring met beleggen, leest u dit hoofdstuk dan aandachtig door. U vindt hier een beschrijving van de algemene risico's van beleggen. Verder vindt u uitleg over de belangrijkste kenmerken en risico's van bepaalde soorten *beleggingen*. Deze *beleggingen* kunnen zijn opgenomen in het Evi Fonds waarin u belegt. Specifieke informatie over de Evi Fondsen kunt u lezen in het prospectus van Evi van Lanschot Paraplufonds N.V., in de *EBi* en/of het *Eid* van ieder Evi Fonds. Deze informatie is te vinden op de website www.kempen.com/nl/asset-management en via de *website*.

Algemeen

1. Wat zijn de algemene risico's van beleggen?

Aan alle vormen van beleggen zijn risico's verbonden. Hieronder leest u wat de algemene risico's van beleggen zijn.

Koersrisico

Koersrisico is het risico dat een belegging minder waard wordt. Dit risico is afhankelijk van veel omstandigheden en verschilt per belegging. De volgende zaken hebben invloed op dit risico:

- De resultaten van de belegging (onderliggende waarde of onderneming) zelf
- Vraag naar en aanbod van de belegging
- Het sentiment van de markt (dus is men positief of negatief)
- Macro-economische factoren

Over het algemeen geldt dat hoe beter u uw *beleggingen* spreidt, hoe minder afhankelijk u bent van het koersrisico van een specifieke belegging.

Debiteuren- of kredietrisico

De meeste obligaties worden uitgegeven door ondernemingen of overheden. De uitgever noemen we de debiteur van de obligatie. De waarde van de *beleggingen* is onder andere afhankelijk van hoe de markt denkt over de debiteur. Bij obligaties speelt de verwachting of de debiteur de rente kan betalen en het geld aan het eind van de looptijd kan terugbetalen een grote rol. Dit noemen we kredietwaardigheid van de debiteur. Wordt de kredietwaardigheid slechter? Dan heeft dit meestal een negatieve invloed op de koers van een obligatie van die debiteur. Een verbetering van de kredietwaardigheid leidt meestal tot een koersstijging.

Debiteuren- of kredietrisico

Kredietrisico is het risico dat de onderneming of overheid waarin u belegt niet aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen of zelfs failliet gaat. Dit betekent bijvoorbeeld dat de debiteur of uitgevende instelling van uw obligatie de rente niet kan betalen of het geld aan het eind van de looptijd niet kan terugbetalen. Voor aandelen kan dit betekenen dat er geen dividend kan worden betaald of dat uw aandelen niets meer waard zijn. Het kredietrisico is kleiner als de uitgevende onderneming financieel gezond is.

Verwant aan het kredietrisico is de kredietwaardigheid van de uitgevende instelling. Wordt de kredietwaardigheid slechter? Dan heeft dit meestal een negatieve invloed op de koers van een obligatie van die uitgevende instelling. Een verbetering van de kredietwaardigheid leidt meestal tot een koersstijging.

Valutarisico

Is een belegging in een andere valuta uitgegeven? Dat wil zeggen in een andere muntsoort dan de euro? Dan loopt u een valutarisico. De andere valuta kan meer of minder waard worden ten opzichte van de euro. Als uw belegging in een andere valuta dan de euro is genoteerd en de koers van die andere valuta daalt in vergelijking met de euro, dan heeft dit een negatieve invloed op de waarde van uw belegging in die andere valuta. Ook kan er valutarisico bestaan voor landen in de eurozone. Dit risico zit vaak verborgen in de koers van een aandeel. Dit is afhankelijk van:

- hoeveel activiteiten de onderneming die het aandeel heeft uitgegeven, heeft in landen buiten de eurozone of
- hoeveel resultaten die onderneming haalt in landen buiten de eurozone. Het kan zijn dat de onderneming dit risico zelf afdekt.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat *beleggingen* minder waard worden door ontwikkelingen in de algemene economische situatie. Een verslechtering van de economische groei kan bijvoorbeeld een negatief effect hebben op de waarde van een onderneming. Het gevolg kan zijn dat de aandelen van een onderneming minder waard worden. Is de stemming op de markt positief? Dan kunnen de koersen van uw *beleggingen* stijgen. Negatieve stemmingen kunnen de koersen laten dalen. De beweeglijkheid van de effectenbeurzen als gevolg van wisselende stemmingen op de markt noemen we ook wel de volatiliteit van de markt.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarde van *beleggingen* daalt als de rente op de kapitaalmarkt stijgt. Rente is de prijs voor het lenen van geld. Een stijgende rente kan tot minder consumptie leiden en hogere rentelasten bij een onderneming. Dit kan de winst van de onderneming onder druk zetten. Een renteverhoging kan daarom een negatieve invloed hebben op de waarde van aandelen en obligaties.

Overige algemene risico's van beleggen

Er kunnen ook andere risico's zijn voor uw *beleggingen*:

- **Liquiditeitsrisico.** Het risico dat *beleggingen* niet of nauwelijks verhandeld kunnen worden op de beurs of daarbuiten, omdat er geen of weinig vraag naar is. De *beleggingen* zijn dan niet 'liquide'. Hierdoor kunt u uw *beleggingen* (tijdelijk) niet verkopen. U kunt dus niet vrij over uw inleg beschikken of u krijgt een slechtere prijs voor uw *beleggingen* als u deze verkoopt.
- **Politieke risico's.** Het risico dat bepaalde maatregelen van de overheid negatief zijn voor u als belegger.
- **Inflatierisico.** Het risico dat de koopkracht van de euro afneemt. Dit betekent dat u voor 1 euro minder kunt kopen.
- **Herbeleggingsrisico.** Het risico dat u niet in een vergelijkbaar product kunt beleggen wanneer uw belegging afloopt en u het geld dat u terugkrijgt weer wilt beleggen.
- **Onvoorziene situaties.** Hierbij kunt u denken aan een ingrijpende verandering in de wetgeving. Maar ook aan een terroristische aanslag. Deze onvoorziene situaties hebben bijna altijd grote invloed op het rendement van uw *beleggingen*.

Kenmerken en risico's van liquiditeiten

2. Wat zijn kenmerken van liquiditeiten?

Liquiditeiten zijn een beleggingscategorie. Binnen de beleggingsportefeuille dienen liquiditeiten vaak als (tijdelijke) stalling of een resultante van het beleggingsbeleid. Wij wijzen er nadrukkelijk op dat liquiditeiten ook een zeer bewuste keuze kunnen zijn. Zeker in tijden van onzekerheid kan bewust gekozen worden voor liquiditeiten.

Wat zijn liquiditeiten binnen de Evi Fondsen?

Dat kan simpelweg het contante deel zijn van de beleggingsportefeuille, het saldo op rekening van het Evi Fonds. Maar ook geldmarktfondsen worden daartoe gerekend. Deze fondsen bestaan uit zeer korte en zeer liquide leningen aan financiële instellingen en/of (semi) overheidsinstellingen. En zijn zonder al te veel kosten om te zetten in geld. Deze fondsen kunnen in diverse valuta luiden. Indien liquiditeiten in een andere valuta dan de euro aangehouden worden, is dit een bewuste beleggingskeuze. De maximale looptijd bij liquiditeiten bedraagt twee jaar, waarbij vaak de portefeuille van een dergelijk geldmarktfonds aanzienlijk korter is.

3. Wat zijn risico's van liquiditeiten?

De risico's bij beleggen in liquiditeiten zijn beperkter dan bij andere beleggingscategorieën.

Renterisico/inflatierisico

Door te beleggen in liquiditeiten wordt er een rentevergoeding die gekoppeld is aan de geldmarktrente (kortlopende rente) ontvangen. Deze rentestand kan aanzienlijk onder de optredende inflatie liggen en zelfs negatief zijn, waardoor de koopkracht wordt uitgehold.

Debiteurenrisico

Bij het stallen van liquiditeiten op een beleggings- of spaarrekening krijgt het Evi Fonds een vordering op de desbetreffende financiële instelling. U loopt hiermee het risico dat u bij faillissement van deze instelling het gestalde vermogen in liquiditeiten deels of geheel kunt verliezen.

Valutarisico

Bij het aanhouden van geldmarktfondsen in andere valuta loopt u het risico op veranderende wisselkoersen. Dit kan het rendement en/of de waarde van de investering zowel positief als negatief beïnvloeden.

4. Op welke manieren kan worden belegd in liquiditeiten?

Hieronder vindt u een aantal van de mogelijkheden:

- Aanhouden van saldo op een lopende rekening
- Liquiditeitenbeleggingen via actief beheerde beleggingsfondsen
- Liquiditeitenbeleggingen via passief beheerde beleggingsfondsen

Verdere informatie over actief en passief beheerde beleggingsfondsen vindt u onder 'Kenmerken en risico's van beleggingsfondsen'.

Kenmerken en risico's van aandelen

5. Wat zijn kenmerken van aandelen?

Een aandeel is een eigendomstitel van een bedrijf. De aandeelhouders zijn dus gezamenlijk eigenaar van een bedrijf. Een aandeel kent geen einddatum. De aandeelhouder kan zijn aandelen verkopen. De aandelen kunnen aan een beurs genoteerd zijn, maar dit hoeft niet. Als een aandeel niet beursgenoteerd is, gaat het om een complex aandeel.

U hebt met een aandeel meestal het recht om:

- dividenden te ontvangen. Dividend is het geld dat de onderneming aan de aandeelhouders kan uitkeren als het bedrijf winst heeft gemaakt en
- te stemmen op de vergadering van aandeelhouders.

Het koersverloop van een aandeel is afhankelijk van:

- de gang van zaken bij en de toekomstverwachtingen voor het bedrijf,
- de economische en monetaire ontwikkelingen in de voor het bedrijf relevante regio's,
- het beursklimaat op de beurzen waar het aandeel genoteerd staat.

Deze factoren zijn ook van invloed op de beweeglijkheid van de koers van een aandeel. De koers van een aandeel is niet constant, maar kan in de loop van de tijd scherp bewegen. Het eventuele rendement op aandelen bestaat uit twee onderdelen: de waardeinstijging en het dividend. De aanschaf van aandelen met eigen middelen brengt geen *hefboomwerking* met zich mee.

Dividend Aandeelhouders kunnen dividend uitgekeerd krijgen. Dit is een deel van de winst. Als u dividend ontvangt, dan moet u daarover in principe dividendbelasting betalen. De hoogte van het dividend wordt jaarlijks vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De hoogte van het dividend is in de regel stabiel, maar niet gegarandeerd. Als een bedrijf in het afgelopen jaar onvoldoende winst heeft gemaakt, dan wordt de hoogte van het dividend hierop aangepast. Het kan voorkomen dat een bedrijf dividend niet in contanten maar in de vorm van aandelen uitkeert. Dit noemen we stockdividend (STDV). Met stockdividend krijgt u nieuwe aandelen. Veel bedrijven bieden een keuzedividend aan. Voor deze gevallen geeft u ons de standaardinstructie of u dividend in contanten wilt ontvangen of in aandelen (stockdividend).

6. Wat zijn risico's van aandelen?

Aandelen hebben verschillende risico's. De koers van een aandeel reageert daardoor verschillend bij positieve of negatieve ontwikkelingen. Ook loopt u het risico dat uw gehele belegging verloren gaat.

Koersrisico

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Doet een onderneming het goed, dan kan uw aandeel meer geld waard worden door een mogelijke stijging van de koers.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Doet een onderneming het minder goed, dan kan uw aandeel minder waard worden omdat de koers waarschijnlijk daalt. In het meest extreme geval is een aandeel zelfs niets waard als het bedrijf failliet gaat. Of u dividend ontvangt, hangt onder andere af van de vraag of de onderneming het goed doet. Maakt de onderneming geen winst, dan krijgt u meestal ook geen dividend. Heeft de onderneming dividend uitgekeerd? Dan heeft dat invloed op de koers. Op de dag dat het bedrijf het dividend uitkeert, daalt de koers meestal met ongeveer het bedrag van het dividend. Dat is dan de koers ex-dividend (de koers zonder dividend).

Marktrisico

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Bij positieve berichten in de markt, reageren de koersen van aandelen meestal door te stijgen.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Bij negatieve berichten in de markt, reageren de koersen van aandelen meestal door te dalen. Deze berichten kunnen gaan over de onderneming zelf of over algemene marktomstandigheden. Of de koers van een aandeel stijgt of daalt, en hoe sterk, verschilt per onderneming. Diverse specifieke kenmerken zijn belangrijk voor het presteren van de onderneming onder bepaalde marktomstandigheden en beïnvloeden daarmee de beweeglijkheid van de koers. Hieronder bespreken we enkele van deze kenmerken:
- **Sector.** Sectoren bestaan uit vergelijkbare bedrijven op het gebied van producten en/of diensten. Voorbeelden van sectoren zijn energie, nuts en infrastructuur. Bepaalde ontwikkelingen in de markt kunnen grote impact hebben op de ene sector terwijl dezelfde marktontwikkeling een kleine impact kan hebben op de andere.

- **Cyclisch/niet-cyclisch.** Cyclische bedrijven zijn sterk verbonden aan de conjunctuur terwijl niet-cyclische bedrijven meer onafhankelijk zijn van de conjunctuur. Dit betekent dat cyclische bedrijven sterker reageren op veranderingen in de conjunctuur ten opzichte van niet-cyclische bedrijven, die stabiel blijven tijdens veranderingen in conjunctuur.
- **Regio.** De locatie van de bedrijfsactiviteiten kan grote invloed hebben op de bedrijfsprestaties. Enkele regionale factoren die bedrijfsprestaties kunnen beïnvloeden zijn bijvoorbeeld economie, demografie, politiek, cultuur en klimaat.
- **Individuele kenmerken.** Specifieke bedrijfskenmerken kunnen prestaties beïnvloeden. Een voorbeeld is de verhouding tussen vreemd vermogen en eigen vermogen (leverage of hefboom). Wanneer een bedrijf gebruik maakt van vreemd vermogen creëert het bedrijf een interne hefboom. Hoe groter het gedeelte aan vreemd vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe groter de hefboom. Onder goede marktomstandigheden kan het bedrijf profiteren van de hefboom terwijl dit averechts werkt onder slechte marktomstandigheden. Het kan zelfs tot problemen leiden als de opbrengsten onvoldoende zijn om te voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit het gebruik van vreemd vermogen.

Liquiditeitsrisico

Er zijn aandelen die u niet gemakkelijk kunt kopen of verkopen. Dit noemen we incurante aandelen. Ook op beurzen kunnen incurante aandelen voorkomen. Er is dan weinig vraag of aanbod. Hierdoor is het moeilijker om deze aandelen te kopen of te verkopen.

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Bij een verbetering van vraag en aanbod kan het zijn dat u uw *beleggingen* gemakkelijker kunt verkopen of aankopen tegen een gunstigere prijs. Koopt iemand een grote hoeveelheid incurante aandelen? Dan zorgt dat meestal voor een sterke stijging van de koers.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Bij een verslechtering van vraag en aanbod kan het zijn dat u uw *beleggingen* moeilijker, en wellicht ook (tijdelijk) niet, kunt verkopen of aankopen. Ook is de kans groter dat de prijs waartegen u aan- of verkoopt ongunstiger zal zijn. In geval van een verkoop kan dit dus betekenen dat het langer duurt voordat u uw inleg terug hebt. Verkoopt iemand een grote hoeveelheid incurante aandelen? Dan zorgt dat meestal voor een sterke daling van de koers.

Renterisico

Renterisico is het risico van veranderingen van de rente op de kapitaalmarkt. Rente is de prijs voor het lenen van geld. Verandert de rente in de markt? Dan kan dit gevolgen hebben voor de koersen van aandelen. Daarom is het renterisico ook een koersrisico.

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Daalt de rente op de kapitaalmarkt? Dan zullen de koersen van aandelen meestal stijgen.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Stijgt de rente op de kapitaalmarkt? Dan zullen de koersen van aandelen meestal dalen. Het dividendrendement wordt dan minder aantrekkelijk ten opzichte van de rente. Het kan ook zijn dat bedrijven meer rente moeten betalen op hun leningen.

Dividendrisico

Bedrijven maken winst en keren dat uit in de vorm van dividend aan de aandeelhouders. Het gevoerde dividendbeleid kan aandelenkoersen beïnvloeden.

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Een hoger dividend betekent veelal dat er meer beschikbare winst is voor uitkering bij de onderneming. Een stabiel tot licht hoger dividendbeleid stelt vertrouwen richting de toekomst. Dat pakt meestal positief uit voor de aandelenkoers.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Een dividendverlaging kan betekenen dat een onderneming minder vertrouwen heeft richting de toekomst en/of er minder financiële ruimte is voor het doen van uitkeringen of simpelweg het bedrijf andere keuzes maakt (overnames of schuldafbouw). Bij bedrijven waar beleggers rekenen op een stabiel tot groeiend dividend kan een neerwaartse aanpassing een flinke negatieve reactie veroorzaken.

7. Hoe kunt u beleggen in aandelen?

U kunt op diverse manieren beleggen. Welke vorm het meest passend is voor u, is afhankelijk van uw specifieke beleggingswensen. Hieronder vindt u een aantal van de mogelijkheden:

1. Rechtstreeks aan- en verkopen van individuele aandelen
2. Aandelenbeleggingen via actief beheerde beleggingsfondsen
3. Aandelenbeleggingen via passief beheerde beleggingsfondsen

Verdere informatie over actief en passief beheerde beleggingsfondsen vindt u onder 'Kenmerken en risico's van beleggingsfondsen'.

8. Complexe en niet-complexe aandelen

Niet-complexe aandelen

Reguliere beursgenoteerde aandelen zijn niet-complex.

Complexe aandelen

Naast gewone reguliere aandelen zijn er ook complexe aandelen zoals preferente aandelen en aandelen die worden verhandeld op alternatieve handelsplatformen. Een omschrijving van deze *beleggingen* leest u in de Complexe BeleggingenWijzer. Deze wijzer vindt u op www.vanlanschot.nl/complexe-beleggingenwijzer.

Kenmerken en risico's van obligaties

9. Wat zijn kenmerken van obligaties?

Een obligatie is een verhandelbaar schuldbewijs uitgegeven door een overheid of onderneming. Deze noemen we ook wel de uitgevende instelling of debiteur. De uitgevende instelling leent in feite geld van de belegger. Obligaties worden verhandeld op de kapitaalmarkt. Beleggers kunnen obligaties op de kapitaalmarkt kopen en weer doorverkopen. Een niet-complexe obligatie heeft een vaste looptijd en een vaste rentebetaling (de coupon). De uitgevende instelling betaalt (meestal eens per jaar) de rente uit aan de houder van de obligatie. De rente wordt uitgedrukt in een percentage van de hoofdsom. Als de uitgevende instelling daartoe in staat is, wordt de hoofdsom aan het einde van de looptijd terugbetaald.

Aanvullende voorwaarden

Bij een obligatielening kan de uitgevende instelling bepaalde aanvullende condities of rechten afspreken. Voorbeelden hiervan zijn de mogelijkheid tot vervroegde aflossing, caps en floors.

- **Vervroegde aflossing.** Bij de mogelijkheid tot vervroegde aflossing kan de uitgevende instelling na een bepaalde datum de lening vervroegd aflossen. Hierbij wordt vaak een 5-jaarsperiode genomen waarin aflossing niet mogelijk is. Daarna kan aflossing mogelijk per kwartaal of per jaar plaatsvinden. De uitgevende instelling zal in de praktijk tot aflossing overgaan, bij goedkopere herfinancieringsmogelijkheden.
- **Caps en floors.** Andere voorkomende optiewaarden zijn caps en floors. Dit zijn vooraf afgesproken renteplafonds en -bodems. Bij een lening met een variabele rente kan vooraf bepaald worden wat de maximale couponcap en de minimale couponfloor is.

Rendement op een obligatielening

Bij het tot stand komen van het totale rendement op een obligatielening spelen de volgende componenten een rol:

- **Het couponrendement.** De rentevergoeding op een obligatie uitgedrukt in de koers van de obligatie.
- **Het aflossingsrendement.** Het verschil tussen de aankoop- en de aflossingskoers. De laatste is doorgaans 100% (nominale waarde ofwel 'pari'). Als de lening boven de 100% (boven pari) is aangekocht, betekent dit een aflossingsverlies. Bij aankoop onder de 100% (beneden pari) ontstaat er een aflossingswinst.

Deze twee componenten vormen gezamenlijk het effectieve rendement, de yield. Hiermee wordt het rendement bedoeld dat de belegger behaalt als de obligatie wordt aangehouden tot het moment van aflossing. Wordt de obligatielening tussentijds verkocht? Dan kan het werkelijk behaalde rendement afwijken van het effectieve rendement bij aflossing.

10. Wat zijn risico's van obligaties?

Hieronder volgt een overzicht van de risico's die de koers of het uiteindelijke rendement van een obligatie kunnen beïnvloeden. De mate waarin deze risico's gelden voor uw belegging hangt af van de kenmerken van de obligatie.

Renterisico

Renterisico is het risico van veranderingen van de rente op de kapitaalmarkt. Rente is de prijs voor het lenen van geld. Verandert de rente in de markt? Dan kan dit gevolgen hebben voor de koersen van obligaties. Daarom is het renterisico ook een koersrisico.

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Daalt de rente op de kapitaalmarkt? Dan zullen de koersen van obligaties meestal stijgen. Als u tijdens de looptijd van de obligatie een vaste couponrente krijgt, hebt u geen nadeel van een rentedaling.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Stijgt de rente op de kapitaalmarkt? Dan zullen de koersen van obligaties meestal dalen. Hoe langer de obligatie nog loopt, hoe groter de daling van de koersen is bij obligaties met een vaste couponrente. U kunt dan namelijk geen gebruikmaken van de stijging van de rente. U hebt met uw obligatie recht op een vaste maar minder aantrekkelijke rente. Het renterisico bij obligaties kan ook een herbeleggingsrisico zijn. Herbeleggingsrisico is het risico dat u met het geld dat u terugkrijgt van uw aflopende belegging, niet kunt beleggen in een vergelijkbare belegging tegen hetzelfde rendement.

Duration

Een stijgende marktrente heeft als negatief effect dat de koers van de obligatie daalt. De mate waarin, hangt voornamelijk af van de looptijd van de obligatie. Duration of 'gewogen gemiddelde looptijd' van een obligatie is een maatstaf voor de rentegevoeligheid.

Voorbeelden

Een normale 10-jaarsobligatie heeft een duration van circa negen. Dit betekent dat de koers van een 10-jaarsobligatie naar schatting 9% daalt als de geldende marktrente met 1% stijgt. Een eeuwigdurende, ofwel perpetuele, obligatie daalt naar schatting 17% als de marktrente met 1% stijgt. Daardoor laten eeuwigdurende obligaties grotere koersschommelingen zien dan gewone 10-jaarsobligaties.

Debiteurenrisico/kredietrisico

Het kredietrisico wil zeggen dat de kans bestaat dat de uitgevende onderneming of instantie in de problemen raakt en uw lening en rente niet kan (terug)betalen. Het kredietrisico is kleiner als de uitgevende onderneming of instantie financieel gezond is.

- **Gevolgen van een positieve ontwikkeling.** Verkeert een onderneming in goede financiële gezondheid? Dan is de kans groot dat de uitgevende onderneming uw obligatie en rente kan (terug)betalen.
- **Gevolgen van een negatieve ontwikkeling.** Verkeert een onderneming in slechte financiële gezondheid? Dan is de kans aanwezig dat de uitgevende onderneming uw obligatie en rente niet kan (terug)betalen.

Ratingrisico

Verwant aan het kredietrisico is het ratingrisico, waarbij de kredietstatus (de rating) van de uitgevende instelling belangrijk is. Hierover kunt u meer lezen bij 'Waarom is de kredietstatus (rating) belangrijk?'

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Als een van de vooraanstaande ratingbureaus (Moody's, Fitch of Standard & Poor's) de rating van een lening verhoogt, betekent dit dat zij verwachten dat de kans op een kredietrisico kleiner wordt. Als gevolg daarvan zal de markt voor deze lening een lagere rente vragen, waardoor de koers van de betreffende obligatie kan stijgen.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Als de rating van een lening wordt verlaagd, betekent dit dat zij verwachten dat de kans op een kredietrisico groter wordt. Als gevolg daarvan zal de markt voor deze lening een hogere rente vragen, waardoor de koers van de betreffende obligatie kan dalen.

Bail-in seniorbankobligaties

Op Europese Banken is de Bank Recovery and Resolution Directive (BRRD) van toepassing. Een belangrijk onderdeel van de BRRD is het zogenaamde bail-inprincipe. Dit bail-inprincipe betekent dat als de financiële gezondheid van een bank verslechtert of als de toezichthouder hierom verzoekt, kapitaalverschaffers gevraagd kunnen worden een financiële bijdrage te leveren om de positie van de bank te verbeteren en/of om de impact van het falen tot een minimum te beperken. Deze bijdrage vindt plaats door afschrijving van de hoofdsom of omzetting naar aandelen en wordt niet alleen van aandeelhouders verlangd, maar ook van seniorobligatiehouders. Dit betekent een nieuwe situatie. Voorheen liep deze belegger alleen het risico een deel van zijn inleg kwijt te raken in geval van faillissement van een bank. Nu kan hij al in een eerder stadium te maken krijgen met een verlies. Wel blijft de oorspronkelijke waterval van kracht. Dit betekent dat verschaffers van aandelenkapitaal en (additional) Tier 1-en Tier 2-vermogen de eerste verliezen dragen.

Couponrisico

Een normale obligatie heeft een vaste rente, ofwel coupon, gedurende de gehele looptijd. Daarnaast kan een obligatie ook een variabele coupon hebben. Deze wordt op van te voren vastgestelde herzieningsmomenten aangepast. Met deze obligaties hebt u een nauwe aansluiting bij de actuele marktrente.

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Indien de waarde waaraan de variabele coupon is gelinkt stijgt, zal de variabele coupon meestijgen. De coupon die u kunt ontvangen zal dus hoger zijn. We gaan daarbij uit van een situatie zonder caps en floors.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Indien de waarde waaraan de variabele coupon is gelinkt daalt, zal de variabele coupon meedalen. De coupon die u kunt ontvangen zal dus lager zijn. We gaan daarbij uit van een situatie zonder caps en floors.

Liquiditeitsrisico

De stelregel is: hoe complexer een obligatie, des te minder liquide deze is. De professionele markt vindt hele complexe obligaties moeilijk te waarderen. Particuliere beleggers bepalen dan ook grotendeels de vraag en het aanbod. Zij vertonen een veel grilliger handelsgedrag dan professionele beleggers. In extreme marktomstandigheden kan het voorkomen dat er (tijdelijk) zelfs geen handel mogelijk is. De kans op een mindere verhandelbaarheid omschrijven wij als het liquiditeitsrisico. Het liquiditeitsrisico is ook afhankelijk van de omvang van een obligatielening en doet zich eerder voor bij relatief kleine leningen.

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Bij een verbetering van vraag en aanbod kan het zijn dat u uw *beleggingen* gemakkelijker kunt verkopen of aankopen tegen een gunstigere prijs.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Bij een verslechtering van vraag en aanbod kan het zijn dat u uw *beleggingen* moeilijker, en wellicht ook (tijdelijk) niet, kunt verkopen of aankopen. Ook is de kans groter dat de prijs waartegen u aankoopt of verkoopt ongunstiger zal zijn. In geval van een verkoop kan dit dus betekenen dat het langer duurt voordat u uw inleg terug hebt.

Overige risico's

De aanschaf van obligaties met eigen middelen brengt geen *hefboomwerking* met zich mee. Wel loopt u het risico dat uw hele belegging verloren gaat.

11. Hoe kunt u beleggen in obligaties?

U kunt op diverse manieren beleggen. Welke vorm het meest passend is voor u, is afhankelijk van uw specifieke beleggingswensen. Hieronder vindt u een aantal van deze mogelijkheden:

1. Rechtstreeks aan- en verkopen van individuele obligaties
2. Obligatiebeleggingen via beleggingsfondsen
3. Obligatiebeleggingen via indextrackers

Verdere informatie over beleggingsfondsen en indextrackers vindt u onder 'Kenmerken en risico's van beleggingsfondsen'.

12. Waarom is de kredietstatus (rating) belangrijk?

Bij debiteuren- en kredietrisico spreekt men vaak over rating. Dit is een inschatting van de kredietwaardigheid van een debiteur door een kredietbeoordelaar en geeft een inschatting van de financiële gezondheid van een onderneming. Hoe hoger de rating, des te lager het kredietrisico en dus de te betalen rente. De koers van een lopende obligatie wordt mede beïnvloed door (verwachte) wijzigingen in de rating. Bij een (verwachte) neerwaartse bijstelling van de kredietwaardigheid gaat de koers dalen. Verder is het van belang in welke sector een onderneming actief is. Een A-rating van een bank kan een heel andere rentevergoeding hebben dan een voedingsbedrijf met dezelfde rating. De inschatting hoeft niet overeen te stemmen met onze visie of die van andere instanties. Daarnaast is een rating een momentopname, die geen garanties geeft voor het rendement en de koersontwikkeling.

Obligaties die worden uitgegeven door debiteuren van wie de kwaliteit door de ratingbureaus als goed wordt beoordeeld, hebben een rating gelijk of hoger dan Baa3/BBB-. Deze obligaties worden investment grade obligaties genoemd. Obligaties met een lagere rating (Ba1/BB+ t/m D) kunnen worden aangemerkt als speculatief. Deze obligaties noemen we ook wel high-yieldobligaties of junkbonds.

Om het verschil in risico duidelijk te maken splitsen wij de vermogenscategorie obligaties in een risicomijdend en een risicodragend deel. Het risicomijdende deel noemen we obligaties investment grade (IG). Hierin nemen we obligaties op met een investment grade-rating. Het risicodragende deel noemen we obligaties high yield. Door een veranderende rating van de debiteur kunnen obligaties in een hogere risicocategorie gaan vallen. Dat heeft mogelijk gevolgen voor het totale beleggingsprofiel van de beleggingsportefeuille. Binnen het obligatie-universum volgen wij alleen individuele obligaties met een investment grade-rating.

13. Complexe en niet-complexe obligaties

Van Lanschot maakt onderscheid tussen complexe en niet-complexe obligaties. Steeds meer obligaties hebben een meer complexe structuur dan 'normale' obligaties. Ze reageren meestal anders op veranderende marktomstandigheden. Deze complexe obligaties bieden beleggers de mogelijkheid om actiever met obligatiebeleggingen om te gaan.

Niet-complexe obligaties

– Normaal/vast

Kenmerken

Een normale obligatie heeft een vaste (eindige) looptijd en een vaste rentebetaling, de coupon. De uitgevende instelling betaalt, meestal eens per jaar, de rente uit aan de houder van de obligatie. De rente wordt uitgedrukt in een percentage van de hoofdsom. De hoofdsom wordt, als de uitgevende instelling daartoe in staat is, aan het einde van de looptijd terugbetaald.

Risico's

Voor een normale vastrentende lening geldt dat hoe langer de resterende looptijd van de obligatielening hoe hoger het renterisico. Het kredietrisico is groter als de uitgevende instelling financieel minder gezond is. Kredietbeoordelaars geven een inschatting van het kredietrisico door middel van een rating.

– Covered bonds (gedekte obligaties)

Kenmerken

Covered bonds zijn obligaties uitgegeven door een bank die een extra zekerheid heeft in de vorm van een bepaald onderpand. Dit onderpand bestaat vaak uit (eersteklas) hypotheken of publieke leningen. Deze zijn toegewezen aan de coverpool. Dankzij het onderpand, naast de zekerheid van de debiteur, hebben de meeste covered bonds een hogere kredietstatus/rating dan de bank zelf.

Risico's

- Hoe langer de resterende looptijd van de lening hoe hoger het renterisico.
- Het kredietrisico voor een covered bond is meestal lager dan van een normale vastrentende lening uitgegeven door dezelfde bank, omdat het extra zekerheid geeft in de vorm van een bepaald onderpand.

– Floating rate notes

Kenmerken

Een floating rate note (FRN) is een obligatie waarbij de coupon afhankelijk is van de korte interbancaire rente, meestal 3-maands of 6-maands Euribor. De coupon wordt iedere drie of zes maanden opnieuw vastgesteld op basis van de dan geldende korte rente.

Risico's

- Het renterisico van een FRN blijft beperkt tot deze korte periode. Immers de rente wordt per periode aangepast.
- Het kredietrisico is net zo groot als bij een normale obligatie met dezelfde looptijd en van dezelfde debiteur.
- Het liquiditeitsrisico van een FRN kan groter zijn dan een normale obligatie.
- Een FRN heeft een duidelijk couponrisico. De invloed merkt u vooral op de inkomsten en daarmee op het uiteindelijke rendement. Door de daling of stijging van de rente in de loop der tijd kan de coupon significant gaan afwijken van het niveau bij opname.

Complex of niet-complex?

Voldoet de floating rate note aan alle van de onderstaande eigenschappen? Dan is die floating rate note niet-complex. De floating rate note obligatie heeft:

- een vaste renteformule (bijv. driemaands Euribor)
- een vaste opslag
- een eindige looptijd
- geen achterstelling

Voldoet de floating rate note niet aan alle van de bovenstaande eigenschappen? Dan vinden wij de betreffende floating rate note complex.

– Inflatiegerelateerde obligaties

Kenmerken

Bij inflatiegerelateerde obligaties (ILO) zijn de couponbetalingen en de hoofdsom gerelateerd aan de ontwikkeling van een bepaalde consumentenprijsindex. Bij de meest voorkomende vorm van inflatiegerelateerde obligaties is het rentepercentage laag in vergelijking met gewone obligaties. Maar de belegger krijgt gedurende de looptijd een compensatie uitgekeerd voor de inflatie tijdens de looptijd.

Cijfervoorbeeld

Stel de couponvergoeding van een ILO bedraagt 2,25% per jaar. U koopt de lening uit emissie op 100%. De inflatie bedraagt in jaar 1: 3%, in jaar 2: 4%. In jaar 3 is sprake van deflatie: -1%. In jaar 4 bedraagt de inflatie 2% en in jaar 5: 5%. De hoofdsom wordt jaarlijks aangepast aan de inflatie (indexatie). De cumulatieve inflatie gedurende de looptijd van de lening wordt weergegeven in de indexratio. De belegger ontvangt 2,25% couponvergoeding over de hoofdsom en de hoofdsom wordt jaarlijks vermeerderd met de inflatie. Daardoor neemt ook de jaarlijkse couponvergoeding toe. Zo bedraagt in jaar 4 de coupon niet € 2,25, maar € 2,43. Aan het einde van de looptijd wordt de lening op 113,58% afgelost. Het jaarlijkse rendement bedraagt 4,9%. Dit is lager bij een lagere inflatie. In geval van deflatie kent de hoofdsom van Europese ILO's een garantie op 100%.

Risico's

- Het renterisico van een ILO is minder duidelijk dan bij een normale obligatie. Als de nominale rente stijgt door een hogere inflatieverwachting, dan houdt een ILO haar waarde. Maar stijgt de nominale rente om een andere reden (vraag/aanbod), dan daalt de koers van een ILO, net als bij een normale obligatie.
- In de markt voor ILO's die zijn uitgegeven door overheden is over het algemeen voldoende vraag en aanbod. Het liquiditeitsrisico is dus beperkt, maar wel groter dan voor 'normale' obligaties uitgegeven door hetzelfde land.

Complex of niet-complex?

Voldoet de inflatiegerelateerde obligatie aan alle van de onderstaande eigenschappen? Dan is die inflatiegerelateerde obligatie niet-complex. De inflatiegerelateerde obligatie heeft:

- Een eindige looptijd
- Geen achterstelling
- Een normale coupon (vaste rentecoupon en opslag voor inflatie)

Voldoet de inflatiegerelateerde obligatie niet aan alle van de bovenstaande eigenschappen? Dan vinden wij de betreffende inflatiegerelateerde obligatie complex.

Complexe obligaties

Voorbeelden van complexe obligaties zijn high-yield obligaties, vreemde valuta obligaties en converteerbare obligaties. Een omschrijving van complexe obligaties leest u in onze Complexe BeleggingenWijzer. U vindt deze wijzer op www.vanlanschot.nl/complexe-beleggingenwijzer.

Kenmerken en risico's van beleggingsfondsen

14. Wat zijn kenmerken van beleggingsfondsen?

Een beleggingsfonds brengt beleggers samen. Een beleggingsfonds verzamelt middelen van individuen om deze vervolgens namens de groep te beleggen in een portefeuille van verschillende *beleggingen*, zoals aandelen of obligaties. Een belegger in een beleggingsfonds krijgt als het ware een gedeelte van de portefeuille. Wij selecteren beleggingsfondsen op basis van een uitgebreide analyse.

Verschillen tussen beleggingsfondsen en individuele beleggingen

- De meeste beleggingsfondsen hebben specifieke richtlijnen ten aanzien van hun beleggingsbeleid.
- Een beleggingsfonds wordt beheerd door een professionele partij. Het biedt u de mogelijkheid om uw inleg te spreiden. Door spreiding kunt u risico's reduceren.
- Een beleggingsfonds biedt de mogelijkheid om ook in minder toegankelijke markten te beleggen.

Aandelenklassen Fondsbeheerders bieden soms meer varianten van een beleggingsfonds aan. Ze doen dit in de vorm van verschillende aandelenklassen. Ze doen dit om tegemoet te komen aan verschillende voorkeuren van beleggers. Zo kan er een aandelenklasse zijn die in dollars noteert en een andere in euro's. Of een aandelenklasse waarop dividend automatisch wordt herbelegd in het fonds en een andere waar het dividend in geld aan u wordt uitgekeerd. Aandelenklassen kunnen ook zijn afgestemd op verschillende doelgroepen, zoals particuliere of institutionele beleggers. Beleggingsinhoudelijk kennen de aandelenklassen geen verschillen. Het verschil zit in de kenmerken, zoals de valuta, de vorm van dividenduitkering, de managementfee of de minimaal vereiste inleg.

Voor particuliere klanten stellen wij doorgaans de particuliere aandelenklasse beschikbaar. Maar er zijn uitzonderingen. Soms is er een institutionele aandelenklasse die voordelen biedt ten opzichte van de particuliere. Als de fondsbeheerder toestaat dat particuliere klanten in deze institutionele aandelenklasse mogen beleggen, stellen wij deze voor onze particuliere klanten beschikbaar.

Aan het type aandelenklasse kunnen onze klanten geen rechten ontleen. Het kan voorkomen dat u alleen via ons in een bepaalde institutionele aandelenklasse kunt beleggen. Daardoor kan het voorkomen dat deze aandelenklasse niet kan worden overgeboekt wanneer u uw portefeuille wilt overboeken naar een andere bank.

De handel in beleggingsfondsen

Fondsen kunt u niet allemaal op dezelfde manier aan- en verkopen. Sommige fondsen werken met een veilingstelsel. Dat betekent dat alle orders in een bepaald fonds op een veilingmoment worden verhandeld. Omdat u belegt via de *giro*, zijn deze veilingmomenten niet van belang voor u. Wel van belang voor u zijn de tijden waarop de *giro* handelt. De momenten waarop de *giro* handelt, staan in de voorwaarden.

Dividend

Er zijn beleggingsfondsen die als rechtsvorm een Naamloze Vennootschap (N.V.) of Besloten Vennootschap (B.V.) hebben. Dit type beleggingsfondsen kan u de mogelijkheid bieden om uw ontvangen dividend weer om te zetten in nieuwe aandelen. U krijgt dan eerst het dividend en daarna belasten wij uw rekening voor de verkregen aandelen. Dat noemen we herbelegging. Voor keuzedividend geeft u ons de standaardinstructie of u dividend in contanten wilt ontvangen of in aandelen (stockdividend). Voor herbelegging geeft u ons de standaardinstructie dat u het ontvangen dividend wilt herbeleggen in nieuwe aandelen van het beleggingsfonds.

Soorten beleggingsfondsen

- **Open-end en closed-end beleggingsfondsen.** Bij closed-end beleggingsfondsen is (in tegenstelling tot open-end beleggingsfondsen) wettelijk vastgelegd dat zij na introductie géén extra participaties mogen uitgeven. De participaties van closed-end beleggingsfondsen worden verhandeld op de secundaire markt en de koers wordt mede door vraag en aanbod bepaald. Open-end beleggingsfondsen zijn echter wettelijk verplicht om participaties te verkopen en in te kopen tegen hun *intrinsieke waarde* per aandeel. De meeste open-end beleggingsfondsen worden via een veilingstelsel verhandeld. Dat wil zeggen dat er slechts één keer per dag handel plaatsvindt. De tijd waarop deze handel plaatsvindt, verschilt per fonds.
- **Fund of funds.** Een fund of funds is een beleggingsfonds dat belegt in beleggingsfondsen. Koopt u een fund of funds? Dan houden zowel de beheerder van het fund of funds als de beheerders van de onderliggende fondsen een managementfee in. Door deze structuur is er een stapeling van fondskosten waardoor de totale kosten hoger uit kunnen komen dan bij een regulier beleggingsfonds.
- **Actieve en passieve beleggingsfondsen.** Beleggingsfondsen kunnen ook worden onderverdeeld naar passieve en actieve beleggingsfondsen. Een actief beleggingsfonds kijkt bewust af van de voor het fonds relevante marktindex. Op die manier probeert het fonds een beter rendement te realiseren dan de index. Deze afwijking is doorgaans gebaseerd op een visie of strategie. Om deze visie te ontwikkelen, is analyse nodig. Dit zorgt voor hogere beheerkosten. Een passief beleggingsfonds heeft als doel om zoveel mogelijk het rendement na te bootsen van de marktindex die voor het fonds relevant is. De term passief heeft betrekking op het zoveel mogelijk volgen van de samenstelling van de index.
- **Indexfondsen en exchange traded funds (ETF's).** Dit zijn voorbeelden van passieve beleggingsfondsen. Bij zogenoemde indexfondsen en ETF's is de Ongoing Charges Figure (OCF) meestal juist lager. Dit komt doordat indexfondsen een index volgen. Het beheer hiervan is eenvoudiger dan van een actief beheerd fonds. De beheerders van indexfondsen ontvangen daardoor een lagere managementfee. Dit resulteert in een lagere OCF. Bij exchange traded funds kan gedurende de hele handelsdag worden gehandeld. Voor meer uitgebreide informatie over de verschillen tussen indexfondsen en ETF's kunt u het hoofdstuk Indexfondsen uit de Complexe BeleggingenWijzer lezen. U vindt deze wijzer op www.vanlanschot.nl/complexe-beleggingenwijzer.

15. Wat zijn risico's van beleggingsfondsen?

Alle risico's van *beleggingen* die in dit hoofdstuk staan genoemd, gelden – afhankelijk van de samenstelling van de fondsportefeuille – ook voor beleggingsfondsen.

Omdat het vermogen binnen een beleggingsfonds is gespreid over verschillende *beleggingen*, is de beweeglijkheid van de koers van een beleggingsfonds over het algemeen lager dan van individuele aandelen of obligaties. De risico's van beleggingsfondsen worden bepaald door de onderliggende waarden en de gehanteerde beleggingsstrategie van het fonds.

Dit betekent bijvoorbeeld dat de waarde van een beleggingsfonds met een relatief grote positie in een bepaalde regio of sector gevoeliger is voor ontwikkelingen in die bepaalde sector of regio.

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen in een sector.** Wanneer de energiesector bovengemiddeld goed presteert dan kan een fonds met een relatief grote positie in de energiesector daarvan sterker profiteren dan fondsen met een relatief kleine positie in de energiesector.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen in een sector.** Wanneer de energiesector bovengemiddeld slecht presteert dan zal een fonds met een relatief grote positie in de energiesector daaronder sterker lijden dan fondsen met een relatief kleine positie in de energiesector.

Heeft het fonds een relatief grote positie in een bepaalde regio dan betekent dit dat de waarde van het beleggingsfonds gevoeliger is voor ontwikkelingen in die bepaalde regio.

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen in een regio.** Wanneer de regio Europa bovengemiddeld goed presteert dan kan een fonds met een relatief grote positie in de regio Europa daarvan sterker profiteren dan fondsen met een relatief kleine positie in de regio Europa.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen in een regio.** Wanneer de regio Europa bovengemiddeld slecht presteert dan zal een fonds met een relatief grote positie in de regio Europa daaronder sterker lijden dan fondsen met een relatief kleine positie in de regio Europa. Er is een risico dat u uw gehele inleg in het beleggingsfonds kwijtraakt, bijvoorbeeld in geval van wanbeleid door de fondsbeheerder.

16. Hoe kunt u beleggen in beleggingsfondsen?

U kunt op diverse manieren beleggen in beleggingsfondsen. Welke vorm het meest passend is voor u, is afhankelijk van uw specifieke beleggingswensen. Hieronder vindt u een aantal van de mogelijkheden.

Aandelenbeleggingen via actief beheerde beleggingsfondsen

U kunt ook via een beleggingsfonds beleggen in aandelen. De meeste beleggingsfondsen hebben een helder afgebakend beleggingsbeleid. Bijvoorbeeld op gebied van regio, sector, actief of passief. Hierbij beleggen zij in diverse aandelen die gezamenlijk de portefeuille van het beleggingsfonds vormen.

Aandelenbeleggingen via passief beheerde beleggingsfondsen

Passief beheerde beleggingsfondsen worden ook wel 'indexfondsen' genoemd. Het doel is het volgen van een index (mandje *beleggingen*) en het genereren van hetzelfde rendement als deze index. Aanpassingen in de index worden direct door vertaald naar het beleggingsbeleid van het indexfonds. Hieronder vindt u nog enige aanvullende informatie over indexfondsen:

- **Specifieke beleggingsthema's.** De *beleggingen* van indexfondsen bestaan uit een portefeuille van aandelen. Deze kunnen een specifiek deel van de aandelenmarkt bestrijken. Bijvoorbeeld fondsen die beleggen in een specifieke sector of binnen een specifieke regio.
- **Beheerkosten en rendement.** De beheerkosten van een indexfonds zijn doorgaans lager dan bij een beleggingsfonds. Daar staat tegenover dat u bij een indexfonds alléén het rendement van de index mag verwachten. Bij een beleggingsfonds wordt, door de expertise van de fondsbeheerder, geprobeerd een extra rendement te behalen ten opzichte van een index van de benchmark door bewust af te wijken. Voor een beschrijving van de werking van indexfondsen verwijzen we u naar het hoofdstuk Indexfondsen in onze Complexe BeleggingenWijzer. U vindt deze wijzer op www.vanlanschot.nl/complexe-beleggingenwijzer.

Obligatiebeleggingen via beleggingsfondsen

U kunt ook via een beleggingsfonds beleggen in obligaties. De meeste beleggingsfondsen hebben een helder afgebakend beleggingsbeleid. Bijvoorbeeld op gebied van kredietkwaliteit, obligatiesoorten, looptijden en valuta's. Hierbij wordt belegd in diverse obligaties die gezamenlijk de portefeuille van het beleggingsfonds vormen.

Obligatiebeleggingen via indextrackers

Indextrackers hebben als doel het volgen van een bepaalde graadmeter (index) en het genereren van hetzelfde rendement als deze graadmeter. Aanpassingen in de graadmeter worden direct door vertaald naar het beleggingsbeleid van een indextracker.

- **Specifieke beleggingsthema's.** De *beleggingen* van indextrackers bestaan uit een portefeuille van obligatieleningen. Deze kunnen een heel specifiek deel van de obligatiemarkt bestrijken. Bijvoorbeeld trackers die in Europese bedrijfsobligaties beleggen met uitsluiting van de financiële sector. Of die beleggen in een mandje eurostaatsleningen met een zeer specifieke looptijd.

17. Complexe en niet-complexe beleggingsfondsen

Niet-complexe beleggingsfondsen

Open-end beleggingsfondsen (UCITS), ETF's en indexfondsen met een 'recht toe recht aan' beleggingsbeleid zijn niet-complex. Wanneer er bijvoorbeeld leverage, veel vrijheden, derivaten of een ruim beleggingsmandaat zijn, noemen wij het fonds complex.

Complexe beleggingsfondsen

Naast gewone reguliere beleggingsfondsen zijn er ook complexe beleggingsfondsen zoals een hedgefonds, private equity en closed-end beleggingsfondsen. Een omschrijving van deze *beleggingen* vindt u in de Complexe BeleggingenWijzer.

Hefboom

De aanschaf van participaties in een beleggingsfonds met eigen middelen brengt geen *hefboomwerking* met zich mee. Let wel, een beleggingsfonds kan soms met geleend geld beleggen. In dat geval is er binnen het fonds wel sprake van een *hefboomwerking*. Voor niet-complexe beleggingsfondsen kan dit bijvoorbeeld zijn vanuit portefeuille efficiency overwegingen. Indien het beleggen met geleend geld onderdeel is van de fondsstrategie gaat het om complexe beleggingsfondsen. Voor de specifieke risico's en overige informatie van beleggingsfondsen verwijzen wij naar de *EBi*, *Eid* en het prospectus van het desbetreffende beleggingsfonds.

Kenmerken en risico's van onroerend goed

18. Wat zijn kenmerken van onroerend goed?

Er zijn verschillende manieren om in onroerend goed te investeren, wij noemen dat veelal een 'indirecte beleggingen' in vastgoed. Daaronder scharen wij de individuele vastgoedaandelen die op een beurs verhandelbaar zijn en/of beleggingsfondsen die in beursgenoteerde vastgoedbedrijven investeren. Deze beleggingsfondsen spreiden hun risico's door te beleggen in meerdere vastgoedbedrijven maar zijn qua werking vergelijkbaar met individuele vastgoedaandelen. In het vervolg spreken we over 'vastgoed'.

Vastgoed heeft dezelfde kenmerken als een gewoon aandeel. De aandeelhouders van vastgoed zijn gezamenlijk eigenaar van een portefeuille van bijvoorbeeld onderliggende winkelpanden, datacentra of kantoren. Er is normaliter geen einddatum verbonden aan beursgenoteerd vastgoed en er komt veelal dagelijks een notering tot stand. Het specifieke kenmerk van vastgoedbeleggen is de relatief hoge dividenduitkering. De huuropbrengsten -verminderd met kosten- worden voor een zeer groot deel doorgestoten naar de aandeelhouders. Hierdoor ontstaan relatief hoge dividenden. Door de stabiele vaste huuropbrengsten geeft vastgoed een bepaalde mate van inkomenszekerheid aan de belegger.

Koersverloop vastgoed is afhankelijk van:

- economische en monetaire ontwikkelingen, de rentestand en consumentenbestedingen zijn hierbij belangrijk
- de specifieke ligging en positionering van de vastgoedportefeuille
- kwaliteit van het operationeel management
- de waardering van het vastgoed
- het beursklimaat

Het koersverloop van vastgoed is niet constant. Bovengenoemde factoren oefenen allemaal een invloed uit op het koersverloop.

Het eventuele rendement op aandelen bestaat uit twee onderdelen: de waardeinstijging en het dividend. De aanschaf van aandelen met eigen middelen brengt geen hefboomwerking met zich mee.

Aandeelhouders kunnen dividend uitgekeerd krijgen. Bij vastgoed is dividend een belangrijke component in het totaalrendement. Veelal worden de gerealiseerde huuropbrengsten (na aftrek van kosten) als dividend doorgestoten naar de aandeelhouders. Dit betekent een relatief hoog dividend. Als u dividend ontvangt, dan moet u daarover in principe dividendbelasting betalen. De hoogte van het dividend wordt jaarlijks vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De hoogte van het dividend is in de regel stabiel/licht groeiend en nauw gecorreleerd aan ontwikkeling van de huuropbrengsten maar het dividend is niet gegarandeerd. Het kan voorkomen dat een bedrijf dividend niet in contanten maar in de vorm van aandelen uitkeert. Dit noemen we stockdividend (STDV). Met stockdividend krijgt u nieuwe aandelen. Veel bedrijven bieden een keuzedividend aan. Voor deze gevallen geeft u ons de standaardinstructie of u dividend in contanten wilt ontvangen of in aandelen (stockdividend).

19. Wat zijn risico's van onroerend goed?

Vastgoed heeft verschillende risico's.

Renterisico

Renterisico is het risico van veranderingen van de rente op de geld- en kapitaalmarkt. Dit is bij vastgoed een belangrijk risico en kan op meerdere manieren de koers van vastgoed beïnvloeden.

Stijgen rente en inflatie fors? Dan heeft dit veelal een negatieve invloed op de koers

Stijgen rente en inflatie beperkt? Dan heeft dit gematigd positief effect op de koers

Daalt rente en inflatie? Dat geeft doorgaans een positief effect op de koers

Er zijn diverse aandachtsgebieden. Vastgoedfondsen maken doorgaans gebruik van leningen, die te betalen rente en financieringsstructuur heeft invloed. Ook hebben huurcontracten vaak een huurindexering die gekoppeld is aan inflatie en/of winkelomzet. Bij een sterke oplopende rente wordt het dividend minder aantrekkelijk ten opzichte van de rente.

Waarderingsrisico

De vaststelling van de waarde van een onderliggende vastgoedportefeuille geschiedt op basis van vaak jaarlijkse taxaties. Hierin zit subjectiviteit. De waarde van vastgoed wordt uitgedrukt in de term 'intrinsieke waarde' per aandeel wat staat voor bezittingen minus schulden. We wijzen erop dat de koerswaarde van een aandeel zowel positief (premie) als negatief (korting) kan afwijken van de intrinsieke waarde. Die verschillen hebben wel invloed op de rendementsverwachting op de lange termijn.

Marktrisico

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Bij positieve berichten in de markt, reageren de koersen van aandelen meestal door te stijgen.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Bij negatieve berichten in de markt, reageren de koersen van aandelen meestal door te dalen. Deze berichten kunnen gaan over de onderneming zelf of over algemene marktomstandigheden.

Of de koers van een aandeel stijgt of daalt en hoe sterk, verschilt per onderneming. Diverse specifieke kenmerken zijn belangrijk voor het presteren van de onderneming onder bepaalde marktomstandigheden en beïnvloeden daarmee de beweeglijkheid van de koers. Hieronder bespreken we enkele van deze kenmerken:

- **Sector.** Sectoren bestaan uit vergelijkbare bedrijven op het gebied van vastgoed. Voorbeelden van sectoren zijn winkels, woningen, kantoren of opslagruimten. Bepaalde ontwikkelingen in de markt kunnen grote impact hebben op de ene sector terwijl dezelfde marktontwikkeling een kleine impact kan hebben op de andere. Denk aan aantrekkende consumentenbestedingen of overaanbod kantoren.
- **Regio.** De locatie van vastgoed (land, regio of zelfs stad) kan grote invloed hebben op de huuropbrengsten en waardeontwikkeling. Enkele regionale factoren die bedrijfsprestaties kunnen beïnvloeden zijn bijvoorbeeld economie, demografie, politiek, cultuur en klimaat.
- **Individuele kenmerken.** Specifieke bedrijfskenmerken kunnen prestaties beïnvloeden. Een voorbeeld is de verhouding tussen vreemd vermogen en eigen vermogen (leverage of hefboom). Wanneer een bedrijf gebruik maakt van vreemd vermogen creëert het bedrijf een interne hefboom. Hoe groter het gedeelte aan vreemd vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe groter de hefboom. Onder goede marktomstandigheden kan het bedrijf profiteren van de hefboom terwijl dit averechts werkt onder slechte marktomstandigheden. Het kan zelfs tot problemen leiden als de opbrengsten onvoldoende zijn om te voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit het gebruik van vreemd vermogen.

20. Hoe kunt u beleggen in onroerend goed?

U kunt op diverse manieren beleggen. Welke vorm het meest passend is voor u, is afhankelijk van uw specifieke beleggingswensen. Hieronder vindt u een aantal van de mogelijkheden:

1. Rechtstreeks aan- en verkopen van individuele aandelen
2. Aandelenbeleggingen via actief beheerde beleggingsfondsen
3. Aandelenbeleggingen via passief beheerde beleggingsfondsen

Verdere informatie over actief en passief beheerde beleggingsfondsen vindt u onder 'Kenmerken en risico's van beleggingsfondsen'.

21. Complex en niet-complex beleggingen in onroerend goed

Beursgenoteerde individuele onroerend goed aandelen en onroerendgoedbeleggingsfondsen zijn niet-complex.

Niet-beursgenoteerde vastgoedaandelen, met een geheel andere structuur en verhandelbaarheid zijn wel complex.

6. De beleidsstukken voor beleggen

Inleiding

Algemeen

1. Waarom zijn beleidsstukken voor u belangrijk?
2. Waar kan ik de actuele versie van de beleidsstukken vinden?

Orderuitvoeringsbeleid

3. Hoe voeren wij uw orders uit?
4. Voor welke orders geldt het Orderuitvoeringsbeleid?
5. Met welke factoren houden wij rekening om te zorgen voor het beste resultaat?
6. Overzicht van factoren en plaatsen van uitvoering (handelsplatformen)
7. Welke derde partijen hebben wij geselecteerd?

Belangenconflicten

8. Wanneer ontstaat een belangenconflict?
 9. Wat doen wij om belangenconflicten te beheersen?
 10. Wat gebeurt er als wij een belangenconflict niet kunnen voorkomen?
 11. Ontstaat er een belangenconflict als u belegt in huisfondsen?
 12. Kunt u zelf ook een belangconflict hebben?
-

Inleiding

In dit hoofdstuk kunt u lezen waarom wij beleidsstukken maken en waarom die belangrijk voor u zijn. U leest hier ons beleid over hoe wij orders uitvoeren. Daarna leggen wij uit hoe wij omgaan met belangenconflicten.

Algemeen

1. Waarom zijn beleidsstukken voor u belangrijk?

Wij stellen beleidsstukken op om ervoor te zorgen dat wij uw belang altijd vooropstellen. Door ons Orderuitvoeringsbeleid zorgen wij ervoor dat wij bij de uitvoering van uw order voor u het best mogelijke resultaat bereiken. Door ons beleid voor belangenconflicten zorgen wij ervoor dat we belangenconflicten zoveel mogelijk voorkomen.

2. Waar kan ik de actuele versie van de beleidsstukken vinden?

Wij gaan regelmatig na of onze beleidsstukken en andere procedures en instructies nog steeds aan onze eisen voldoen. Als wij dat nodig vinden passen wij de beleidsstukken aan. Bij de beoordeling van ons Orderuitvoeringsbeleid stellen wij de volgende vragen:

1. Leiden de geselecteerde plaatsen van uitvoering en derde partijen nog steeds tot het best mogelijke resultaat voor u?
2. Zijn er gewijzigde marktomstandigheden, waardoor wij orders beter ergens anders kunnen laten uitvoeren?

In het geval dat er belangrijke aanpassingen zijn voor u, dan informeren wij u daarover. De geldende versie van dit document vindt u op onze *website*. Naast het actuele Orderuitvoeringsbeleid vindt u daar ook het actuele overzicht van de top 5 plaatsen van uitvoering en brokers.

Orderuitvoeringsbeleid

3. Hoe voeren wij uw orders uit?

Wij voeren uw orders uit zoals in dit Orderuitvoeringsbeleid omschreven. Het Orderuitvoeringsbeleid is van toepassing op alle aan- en verkoop orders die wij via de *giro* voor u uitvoeren. Het is zowel van toepassing op orders die wij zelf uitvoeren bijvoorbeeld op een beurs of via een tegenpartij, als op orders die wij ter uitvoering doorgeven aan een andere partij. Wij beoordelen het orderuitvoeringsbeleid van de derde die wij selecteren voordat wij een order doorgeven ter uitvoering aan deze derde.

4. Voor welke orders geldt het Orderuitvoeringsbeleid?

Het Orderuitvoeringsbeleid geldt voor alle soorten orders die u via Evi doet.

5. Met welke factoren houden wij rekening om te zorgen voor het beste resultaat?

Om het best mogelijke resultaat voor onze klanten te bereiken houden wij rekening met factoren zoals prijs, uitvoeringskosten, snelheid (van uitvoering), waarschijnlijkheid (van uitvoering en afwikkeling) en de omvang en aard van de order. In de tabel hierna vindt u de relevante factoren per soort *belegging*. De volgorde van de factoren geeft de mate van belangrijkheid van de factor aan bij de orderuitvoering. Deze volgorde wordt vooral bepaald door de kenmerken van de order, de soort *belegging* en de plaats van uitvoering. Indien wij gebruik maken van derde partijen, dan vindt u op de website van de derde partijen (brokers) die namens ons uw orders uitvoeren per soort *belegging* een overzicht van de vijf meest gebruikte plaatsen van uitvoering. Zelf publiceren wij per soort *belegging* een top 5 meest gebruikte brokers en een top 5 plaatsen van uitvoering. Onderverdeeld in beursgenoteerde beleggingsfondsen en niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen. U kunt deze informatie vinden op onze *website*.

6. Overzicht van factoren en plaatsen van uitvoering (handelsplatformen)**Factoren en plaatsen van uitvoering**

Beleggingen	Relevante factoren	Plaats van uitvoering rechtstreeks of via een derde	Voorbeelden plaatsen van uitvoering en derde partijen
Beursgenoteerde Beleggingsfondsen	1. Prijs en uitvoeringskosten 2. Waarschijnlijkheid van uitvoering en afwikkeling 3. Snelheid van uitvoering 4. Omvang en aard van de order	a. Gereguleerde markten rechtstreeks	a. Euronext Fund Services
Niet- beursgenoteerde Beleggingsfondsen	1. Prijs en uitvoeringskosten 2. Waarschijnlijkheid van uitvoering en afwikkeling 3. Snelheid van uitvoering 4. Omvang en aard van de order	a. Transfer agents rechtstreeks b. Transfer agents via een derde	a. Van Lanschot Kempen NV b. Verschillende transfer agents via bijvoorbeeld Fundsettle

7. Welke derde partij (broker) hebben wij geselecteerd?

Wij hebben voor de verschillende *beleggingen*, brokers geselecteerd, waar wij uw orders naar kunnen sturen. Wij publiceren jaarlijks een overzicht van top 5 brokers in termen van handelsvolume. Deze informatie is beschikbaar op onze *website*. Wij publiceren tevens een overzicht van de top 5 plaatsen van uitvoering per type *belegging*.

Beheersing van belangenconflicten**8. Wanneer ontstaat er een belangenconflict?**

Wij hebben een regeling die gericht is op de preventie van de volgende situaties:

- Vermenging van zakelijke en persoonlijke belangen;
- Het door elkaar lopen van het eigen belang van de onderneming en dat van de klant;
- Aanwezigheid van een financiële of andere drijfveer om het belang van de ene (groep) klanten te laten prevaleren boven het belang van de andere (groep) klanten;
- Wij oefenen hetzelfde bedrijf uit als de klant waardoor een (potentieel) conflict ontstaat;
- Wij ontvangen een provisie of vergoeding van een derde die niet gebruikelijk is.

9. Wat doen wij om belangenconflicten te beheersen?

De beheersing van belangenconflicten is een essentieel onderdeel van het streven naar het versterken van de integriteit en reputatie van Van Lanschot Kempen NV en alle met haar verbonden ondernemingen (hierna Van Lanschot Kempen).

Uitgangspunt is dat Van Lanschot Kempen alle redelijke maatregelen neemt om mogelijke belangenconflicten binnen de organisatie te identificeren en indien mogelijk organisatorische-, administratieve- en fysieke maatregelen neemt om deze te voorkomen en te beheersen. Een zogenoemde 'Chinese Wall' tussen twee afdelingen kan zowel een fysieke maatregel zijn als een organisatorische. De plicht om een eventuele nevenfunctie vooraf te melden is een voorbeeld van een administratieve maatregel.

Binnen de organisatie zijn, onder andere, de volgende maatregelen genomen:

- Opstellen van een Algemene gedragscode en overige regelingen;
- Opstellen van een belangenconflicten organisatieschema;
- Inrichten van een belangenconflicten register;
- Inrichten van organisatorische-, administratieve- en fysieke maatregelen.

Het beheersen van belangenconflicten speelt een belangrijke rol op de werkvloer. Alle medewerkers van Van Lanschot Kempen zijn alert op het herkennen van belangenconflicten.

Verder streeft Van Lanschot Kempen ernaar om belangenconflicten te beheersen door:

- het geven van het juiste voorbeeld door het management (bedrijfscultuur);
- opleiding en training van medewerkers om de awareness te vergroten.

10. Wat gebeurt er als wij een belangenconflict niet kunnen voorkomen?

Daar waar het niet mogelijk is belangenconflicten te voorkomen of te beheersen, maakt Van Lanschot Kempen deze belangenconflicten aan u of potentiële klanten kenbaar.

11. Ontstaat er een belangenconflict als u belegt in huisfondsen?

Evi Fondsen zijn zogenaamde 'huisfondsen'. Huisfondsen zijn beleggingsfondsen waarvan Kempen de beheerder is. Kempen is aan ons gelieerd. Daardoor kan er een belangenconflict ontstaan omdat we op dit moment via Evi Go alleen huisfondsen aanbieden. Wij kunnen dan bijvoorbeeld meer geld verdienen dan wanneer wij ook fondsen van derden aanbieden. Evi is volledig transparant over het gebruik van huisfondsen. Als klant kunt u via de ingelogde omgeving van de *website* en de Evi App op elk gewenst moment de exacte samenstelling van het Evi Fonds waarin u belegt bekijken. Daarbij hoort ook kostentransparantie. Via de website van Evi heeft u altijd inzicht in de directe en indirecte kosten die samenhangen met het beleggen in Evi Fondsen. Met deze maatregelen zorgen wij ervoor dat we de risico's die verbonden zijn aan dit belangenconflict verminderen.

12. Kunt u zelf ook een belangconflict hebben?

In het kader van onze dienstverlening aan u kan het zijn dat wij van onder de toepasselijke wetgeving toelaatbare geringe niet-geldelijke voordelen aan u kunnen verstrekken. U kunt hierbij denken aan:

- Giften en amusement tot een waarde die in het beleid van VLK wordt bepaald.
- Reclamemateriaal in het kader van de normale bedrijfsuitoefening (met uitzondering van reclamemateriaal dat onderzoek vormt).
- Conferenties, seminars en andere evenementen (georganiseerd door VLK of plaatsen voorzien op evenementen van derden).
- Overige diensten en/of voordelen die op grond van de toepasselijke wetgeving van als geringe niet-geldelijke voordelen kunnen worden beschouwd.

Wij wijzen u er op dat de wettelijke regels en beperkingen die van toepassing zijn op het ontvangen van vergoedingen of niet-geldelijke voordelen van rechtsgebied tot rechtsgebied kan verschillen. Daarom moet u zelf beoordelen of een niet-geldelijk voordeel dat wij u aanbieden, in overeenstemming is met de wettelijke regels zoals die op u van toepassing zijn.

Bijlage 1. Begrippenlijst

Afspraken	Deze afspraken voor Evi Go
Beleggersgiro	Dit is een beleggersgiro in de zin van de <i>wet</i> (meestal in de vorm van een stichting) die op ons initiatief is opgericht
Beleggingen	Alle <i>financiële instrumenten</i>
Beleggingsrekening	Dit is uw rekening waarop wij uw <i>beleggingen</i> administreren. Deze beleggingsrekening staat genoemd in de overeenkomst
EBi	Essentiële Beleggersinformatie
Eid	Essentiële informatiedocument
Evi Spaarrekening	Dit is de Evi Spaarrekening die wij voor u automatisch openen op het moment dat u de <i>overeenkomst</i> sluit
Financiële instrumenten	De soorten financiële instrumenten die worden genoemd in artikel 1:1 van de wet, zoals aandelen (of certificaten daarvan), obligaties, deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen, opties en futures
Giro	De Stichting Beleggersgiro Van Lanschot
Hefboomwerking	a) Beleggen met geleend geld of b) de eigenschap dat de koers van de belegging relatief hoger stijgt of lager daalt dan de onderliggende waarde. Bijvoorbeeld bij een optie. In beide gevallen kan koersschommeling van de onderliggende waarde (bijvoorbeeld een aandeel) tot relatief grotere winsten of verliezen leiden bij een belegging in de optie dan bij een belegging rechtstreeks in de onderliggende waarde.
Intrinsieke waarde	Wordt bepaald door het eigen vermogen van een beleggingsfonds (aandelenkapitaal plus reserves) te delen door het aantal uitstaande participaties in dat beleggingsfonds
Overeenkomst	De Overeenkomst voor Evi Go waardoor deze <i>afspraken</i> van toepassing zijn verklaard
Tegenrekening	Een door u opgegeven betaalrekening op uw naam bij een Nederlandse bank. Dit kan Van Lanschot zijn, maar dat hoeft niet. Deze tegenrekening staat genoemd in de overeenkomst
Vermogen	De totale waarde van alle <i>beleggingen</i> op uw <i>beleggingsrekening</i>
Voorwaarden	Het Reglement Beleggersgiro Van Lanschot
Website	www.evivanlanschot.nl
Wet	De Wet op het financieel toezicht (Wft)

Bijlage 2. Informatieblad over het depositogarantiestelsel (DGS)

Basisinformatie over de bescherming van tegoeden

Tegoeden aangehouden bij Van Lanschot worden beschermd door

Het Nederlandse wettelijke Depositogarantiestelsel, uitgevoerd door De Nederlandsche Bank N.V. (DNB)¹

Limiet van de bescherming

€ 100.000 per rekeninghouder per bank². Uw bank maakt gebruik van de volgende merknamen:

- Evi
- Van Lanschot
- Kempen & Co
- Van Lanschot Kempen

Indien u meer rekeningen heeft bij dezelfde bank

Al uw tegoeden bij dezelfde bank worden bij elkaar opgeteld en op het totaal wordt de limiet van € 100.000 toegepast²

Indien u een gezamenlijke rekening heeft met een andere persoon/andere personen

De limiet van € 100.000 is op elke rekeninghouder afzonderlijk van toepassing³

Termijn voor terugbetaling indien een bank niet langer aan haar verplichtingen kan voldoen

10 werkdagen⁴

Munteenheid van terugbetaling

Euro

Contact

De Nederlandsche Bank N.V.
Postbus 98
1000 AB Amsterdam

Bezoekadres

Westeinde 1
1017 ZN Amsterdam

Telefoon (bereikbaar op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur)

vanuit Nederland: 0800-0201068
vanuit het buitenland: + 31 20 524 91 11

E-mail

info@dnb.nl

Meer informatie

<http://www.dnb.nl> onder 'Depositogarantiestelsel'

Aanvullende informatie

Overige belangrijke informatie: In het algemeen vallen alle particuliere rekeninghouders en bedrijven onder het depositogarantiestelsel. Voor bepaalde tegoeden geldt een uitzondering. Deze worden op de website van het verantwoordelijke depositogarantiestelsel vermeld. Ook zal uw bank u op verzoek meedelen of bepaalde producten al dan niet zijn gedekt. Als een rekening onder de dekking valt, zal de bank dit ook bevestigen op het rekeningafschrift.

¹ Uw tegoeden zijn gedekt door het Nederlandse wettelijke Depositogarantiestelsel. Indien uw bank failliet gaat, worden uw tegoeden terugbetaald tot € 100.000.

² Algemene beschermingslimiet: Indien een tegoed niet beschikbaar is voor de rekeninghouder omdat een bank niet aan haar financiële verplichtingen kan voldoen, worden de rekeninghouders terugbetaald door het Nederlandse depositogarantiestelsel. De terugbetaling bedraagt ten hoogste € 100.000 per bank. Dit betekent dat alle tegoeden bij dezelfde bank bij elkaar worden opgeteld om te bepalen welk bedrag wordt gedekt. Als een rekeninghouder bijvoorbeeld een spaarrekening met € 90.000 en een betaalrekening met € 20.000 heeft, dan ontvangt hij of zij een terugbetaling van slechts € 100.000. Dit geldt ook als een bank onder verschillende merknamen actief is. Van Lanschot Kempen NV handelt onder de namen Van Lanschot, Evi, Kempen & Co en Van Lanschot Kempen. Heeft u tegoeden onder deze merknamen, dan zijn deze tegoeden samen gedekt tot € 100.000.

³ Beschermingslimiet voor gezamenlijke rekeningen: Bij gezamenlijke rekeningen geldt de limiet van € 100.000 voor elke rekeninghouder afzonderlijk. In het geval dat op het moment van het faillissement van uw bank door u een tegoed wordt aangehouden dat direct verband houdt met de koop of verkoop van een particuliere eigen woning is een dergelijk tegoed onder het depositogarantiestelsel voor een periode van drie maanden na storting van het tegoed tot maximaal € 500.000 aanvullend beschermd. Verdere informatie kunt u vinden op: <http://www.dnb.nl> onder 'Depositogarantiestelsel'.

⁴ Terugbetaling: Het verantwoordelijke depositogarantiestelsel is het Nederlandse wettelijke Depositogarantiestelsel dat wordt uitgevoerd door De Nederlandsche Bank N.V. (DNB); Postbus 98, 1000 AB Amsterdam; bezoekadres: Westeinde 1, 1017 ZN Amsterdam; telefoon (bereikbaar op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur): vanuit Nederland: 0800-0201068, vanuit het buitenland: + 31 20 524 91 11; e-mail: info@dnb.nl; website: www.dnb.nl onder 'Depositogarantiestelsel'. Het zal uw deposito's (tot € 100.000) uiterlijk binnen 10 (tien) werkdagen terugbetalen. Als u binnen deze termijn geen terugbetaling heeft ontvangen, moet u zelf contact opnemen met het depositogarantiestelsel; het is namelijk mogelijk dat u uw geld niet meer kunt terugvragen na het verstrijken van een bepaalde termijn. De termijn van terugbetaling zal stapsgewijs worden teruggebracht tot 7 (zeven) werkdagen. Gedurende deze overgangstermijn kan De Nederlandsche Bank (DNB) u op verzoek een passend bedrag toekennen om in de kosten van levensonderhoud te kunnen voorzien. Verdere informatie kunt u vinden op: <http://www.dnb.nl> onder 'Depositogarantiestelsel'.